

Πρωτ. _____
 Αριθ. _____
 Διεκπ. _____

Από τα επίσημα Πρακτικά της Ε΄, 4 Οκτωβρίου 2018, Συνεδρίασης της Ολομέλειας της Βουλής, στην οποία ψηφίστηκε το παρακάτω σχέδιο νόμου:

I) Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων, II) Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2258 και άλλες διατάξεις και III) Λοιπές διατάξεις

**ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
 ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΑ ΤΙΤΛΩΝ**

**Άρθρο 1
 Πεδίο εφαρμογής**

1. Το Μέρος Πρώτο του παρόντος νόμου εφαρμόζεται στα κεντρικά αποθετήρια τίτλων κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L257/28.8.2014), τα οποία είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα και αδειοδοτούνται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Το άρθρο 5, η παρ. 1 του άρθρου 6 και τα άρθρα 8, 9, 11, 13, 20 και 21 του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση των χρηματοπιστωτικών μέσων ή αξιογράφων κατά την έννοια της περίπτωσης 8 της παρ. 1 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014.

2. Από τις διατάξεις του παρόντος Μέρους εξαιρούνται το Σύστημα Παρακολούθησης Συναλλαγών επί Τίτλων σε Λογιστική Μορφή, που έχει συσταθεί με το άρθρο 5 του ν. 2198/1994 (Α΄ 43), και η Τράπεζα της Ελλάδος ως διαχειριστής του.

**Άρθρο 2
 Ορισμοί**

Για τους σκοπούς του παρόντος νοούνται ως:

α) «Διαμεσολαβητής»: ΑΕΠΕΥ του ν. 4514/2018 (Α΄ 14) ή επιχείρηση επενδύσεων ή επιχείρηση τρίτης χώρας κατά την έννοια της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ

(ΕΕ L 173/12.6.2014), πιστωτικό ίδρυμα του ν. 4261/2014 (Α΄ 107) ή κατά την έννοια του άρθρου 3 της Οδηγίας 2013/36/ΕΚ (ΕΕ L 176/27.6.2013) ή κεντρικό αποθετήριο τίτλων του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014 που παρέχουν υπηρεσίες φύλαξης κινητών αξιών, διαχείρισης κινητών αξιών ή τήρησης λογαριασμών αξιών εξ ονόματος τρίτων.

β) «Εγγεγραμμένος διαμεσολαβητής»: Ο διαμεσολαβητής που τηρεί για λογαριασμό πελατών του συλλογικό λογαριασμό αξιών αποθετηρίου ως συμμετέχων σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων ή μέσω συμμετέχοντος σε αυτό.

γ) «Συλλογικός λογαριασμός αξιών»: Ο λογαριασμός κινητών αξιών μέσω του οποίου τηρούνται συγκεντρωτικά κινητές αξίες που ανήκουν σε τρίτους.

δ) «Συλλογικός λογαριασμός αξιών αποθετηρίου»: Ο συλλογικός λογαριασμός αξιών που τηρείται σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων για σκοπούς συνολικού διαχωρισμού πελατών, σύμφωνα με το άρθρο 38 του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014.

ε) «Συλλογικός λογαριασμός αξιών διαμεσολαβητή»: Ο συλλογικός λογαριασμός αξιών που τηρείται από εγκατεστημένο στην Ελλάδα διαμεσολαβητή και απεικονίζει κινητές αξίες που τηρούνται σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων.

στ) «Τόπος διαπραγμάτευσης»: Η ρυθμιζόμενη αγορά ή ο πολυμερής μηχανισμός διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ) κατά την έννοια της περίπτωσης 24 της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 και της περίπτωσης 24 της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ, όπου τυγχάνουν διαπραγμάτευσης κινητές αξίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ
ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ
ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΩΝ ΤΙΤΛΩΝ

Άρθρο 3

Ειδικές διατάξεις για την άδεια λειτουργίας κεντρικού αποθετηρίου τίτλων

1. Το κεντρικό αποθετήριο τίτλων λειτουργεί με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας του κ.ν. 2190/1920 (Α΄ 37) και του ν. 4548/2018 (Α΄ 104) ύστερα από άδεια λειτουργίας που χορηγείται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014 και συμπληρωματικά τον παρόντα νόμο.

2. Οι μετοχές του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων είναι ονομαστικές. Οι καταχωρίσεις που προβλέπονται στον κ.ν. 2190/1920 και το ν. 4548/2018 γίνονται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο.

3. Το κεντρικό αποθετήριο τίτλων υποβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, τουλάχιστον ετησίως, τις εκθέσεις των ορκωτών ελεγκτών-λογιστών (ΟΕΛ) από τους τακτικούς και έκτακτους ελέγχους, σχετικά με την ύπαρξη επαρκών διαδικασιών για τη συμμόρφωσή του με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014 και των κατ' εξουσιοδότησή του ρυθμιστικών και εκτελεστικών τεχνικών προτύπων. Επιπρόσθετα, το κεντρικό αποθετήριο τίτλων οφείλει να υποβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τις αναφορές των υπηρεσιών συμμόρφωσης και εσωτερικού ελέγχου αυτού, που υποβάλλονται στο διοικητικό του συμβούλιο.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς χορηγεί άδεια κεντρικού αποθετηρίου τίτλων εφόσον διαπιστώσει ότι πληρούνται, εκτός από τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014, οι όροι και προϋποθέσεις του παρόντος. Οι αποφάσεις για τη χορήγηση άδειας κεντρικού αποθετηρίου τίτλων δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 4

Κανονισμός λειτουργίας

1. Το κεντρικό αποθετήριο τίτλων διαθέτει Κανονισμό, με τον οποίο ρυθμίζεται η λειτουργία του, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014 και τον παρόντα νόμο. Οι συμμετέχοντες στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων και κάθε άλλο πρόσωπο στο οποίο αφορά ο Κανονισμός, οφείλουν να συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από αυτόν. Με τον Κανονισμό καθορίζονται οι συνέπειες που επέρχονται σε περίπτωση παράβασης των κανόνων του.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς εγκρίνει τον Κανονισμό του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων, ταυτόχρονα με τη χορήγηση της άδειας, σύμφωνα με το άρθρο 3, ως προς τη νομιμότητά του, καθώς και κάθε τροποποίησή του. Οι αποφάσεις της παρούσας παραγράφου δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εγκριτικής απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ο Κανονισμός και οι τροποποιήσεις του ισχύουν έναντι των προσώπων της παραγράφου 1.

3. Το κεντρικό αποθετήριο τίτλων υποβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κάθε απόφαση αναγκαία για την εφαρμογή του Κανονισμού του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΧΙΚΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ
ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ ΣΕ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΟ
ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ

Άρθρο 5

Αρχική καταχώριση κινητών αξιών σε λογιστική μορφή

1. Η αρχική καταχώριση κινητών αξιών σε λογιστική μορφή διενεργείται από κεντρικό αποθετήριο τίτλων, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014 και συμπληρωματικά τον παρόντα νόμο.

2. Για τις κινητές αξίες που καταχωρίζονται στα αρχεία του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων, δεν εκδίδονται τίτλοι. Οι τυχόν υφιστάμενοι τίτλοι, που απούλοποιούνται ή ακινητοποιούνται, παύουν να ενσωματώνουν αξιογραφικά δικαιώματα και τα δικαιώματα αυτά παριστώνται μέσω των καταχωριζόμενων κινητών αξιών.

3. Αν οι καταχωριζόμενες κινητές αξίες έχουν συσταθεί βάσει αλλοδαπού δικαίου, τα πάσης φύσεως αξιογραφικά δικαιώματα από αυτές και η άσκησή τους έναντι του εκδότη καθορίζονται με βάση το ανωτέρω δικαίο.

4. Η αξίωση του δικαιούχου κινητής αξίας έναντι του εκδότη για την έκδοση ενσώματου τίτλου αυτής γεννάται μόνο εφόσον αρθεί η καταχώριση της κινητής αξίας από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων για οποιονδήποτε νόμιμο λόγο.

Άρθρο 6

Ειδικές διαδικασίες απούλοπισης

1. Αν η απούλοπιση διενεργείται με απευθείας έκδοση των κινητών αξιών σε άυλη μορφή, κατά το χρόνο που εκκρεμεί αίτηση του εκδότη για καταχώριση, για τις κινητές αξίες τις οποίες αφορά η αίτηση, δεν εκδίδονται ενσώματοι τίτλοι. Εφόσον η αίτηση για καταχώριση γίνει αποδεκτή από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, ο εκδότης διαβιβάζει στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων τις απαραίτητες καταστάσεις δικαιούχων και σχετικών κινητών αξιών προς καταχώριση στα αρχεία του, σύμφωνα με όσα ειδικότερα προβλέπονται στον Κανονισμό του.

2. Αν οι προς καταχώριση τίτλοι της παραγράφου 1 είναι ανώνυμες μετοχές του κ.ν. 2190/1920, η εκδότρια ανώνυμη εταιρεία διαβιβάζει στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων, για καταχώριση στα αρχεία του, κατάσταση μετόχων και μετοχών. Αν είναι ονομαστικές μετοχές, η εκδότρια γνωστοποιεί στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων τις οικείες εγγραφές στα βιβλία της προς καταχώριση στα αρχεία του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων.

3. Αν η απούλοπιση διενεργείται με μετατροπή ενσώματων μετοχών του κ.ν. 2190/1920 σε άυλες, τηρείται η εξής ειδικότερη διαδικασία:

α) Η εκδότρια ανώνυμη εταιρεία αμελλητί, μόλις ειδοποιηθεί από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων για την αποδοχή της αίτησης καταχώρισης, καλεί τους μετόχους της προκειμένου, μέσα στην προθεσμία που αυτή ορίζει, να της παραδώσουν τους μετοχικούς τίτλους και να δηλώσουν τα πλήρη στοιχεία τους, καθώς και τα εμπράγματα δικαιώματα επί των τίτλων, ώστε τα στοιχεία αυτά να διαβιβασθούν στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων, ενημερώνοντας, συγχρόνως, τους μετόχους της για τις συνέπειες της μη παράδοσης των μετοχών τους, μέχρι την ημερομηνία μετατροπής, σύμφωνα με τις περιπτώσεις γ΄ και δ΄. Η ανωτέρω προθεσμία δεν μπορεί να οριστεί

μικρότερη του ενός (1) μήνα. Η πρόσκληση προς τους μετόχους γίνεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 26 του κ.ν. 2190/1920 και τα άρθρα 121 και 122 του ν. 4548/2018 και, επιπλέον, με δημοσίευση στο διαδικτυακό τόπο του Γενικού Εμπορικού Μητρώου, σύμφωνα με το άρθρο 232 του ν. 4072/2012 (Α' 86),

β) με τη συγκέντρωση των μετοχικών τίτλων και στοιχείων η εκδότρια ανώνυμη εταιρεία παραδίδει στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων κατάσταση και αρχείο σε ηλεκτρονική μορφή με τα στοιχεία των μετόχων και την ποσότητα των παραληφθέντων τίτλων που κατέχει ο κάθε μέτοχος. Για ονομαστικές μετοχές του κ.ν. 2190/1920, η εκδότρια μπορεί να νομιμοποιήσει το μέτοχό της και χωρίς την προσκόμιση του τίτλου, εφόσον αυτός είναι εγγεγραμμένος στο μετοχολογίο της,

γ) το κεντρικό αποθετήριο τίτλων μετά την παραλαβή των ανωτέρω στοιχείων ειδοποιεί την εκδότρια για την ημερομηνία μετατροπής, την οποία δημοσιοποιεί μέσω της ιστοσελίδας του, και καταχωρίζει τα στοιχεία στα αρχεία του σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον Κανονισμό του. Οι καταχωρίσεις μπορεί να αφορούν και στοιχεία που κατατίθενται από την εκδότρια συμπληρωματικά, σε σχέση με παραδόσεις τίτλων μέχρι την ορισθείσα ημερομηνία μετατροπής. Κατά την ημερομηνία μετατροπής η εκδότρια ακυρώνει τους παραληφθέντες τίτλους,

δ) σε περίπτωση μη εμφάνισης δικαιούχων μετόχων μέχρι την ημερομηνία μετατροπής, οι μετοχές των μη εμφανισθέντων μετόχων εκποιούνται αμελλητί από την εκδότρια σύμφωνα με το άρθρο 7.

4. Αν η απούλοποίηση διενεργείται με μετατροπή ενσώματων τίτλων σε άυλους που αφορούν άλλες κινητές αξίες εκτός από μετοχές, εφαρμόζεται διαδικασία ανάλογη προς αυτή της παραγράφου 3, με βάση τα ειδικότερα κατά περίπτωση χαρακτηριστικά των τίτλων τους οποίους αφορά.

5. Η καταχώριση στα αρχεία του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων περιλαμβάνει και την υφιστάμενη επικαρπία, ενέχυρο ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί των κινητών αξιών, εφόσον ο εκδότης ή ο δικαιούχος του σχετικού εμπράγματος δικαιώματος έχει προηγουμένως, εγγράφως, ενημερώσει σχετικά το κεντρικό αποθετήριο τίτλων.

Άρθρο 7

Αναγκαστική εκποίηση μετοχών συνεπεία μη εμφάνισης δικαιούχων ή εταιρικών πράξεων

1. Οι μετοχές οι οποίες αντιστοιχούν στους ενσώματους τίτλους που δεν κατατέθηκαν στην εκδότρια ανώνυμη εταιρεία, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 6 και οι οποίες έχουν καταχωρισθεί στα αρχεία του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων υπόκεινται σε εκποίηση μέσω τόπου διαπραγμάτευσης.

Η εκποίηση διενεργείται με ειδική μέθοδο, εκτός της κανονικής διαπραγμάτευσης, που προβλέπεται στον Κανονισμό του τόπου διαπραγμάτευσης.

2. Η εκδότρια ανώνυμη εταιρεία ανακοινώνει στην ιστοσελίδα της και σε αυτή του τόπου διαπραγμάτευσης τις προκαθορισμένες από αυτή ημερομηνίες εκποίησης δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία εκποίησης. Με τον ίδιο τρόπο ανακοινώνει και τα αποτελέσματα της εκποίησης.

3. Οι ανωτέρω υποκείμενες σε εκποίηση μετοχές εκποιούνται, με επιμέλεια της εκδότριας ανώνυμης εταιρείας, ελεύθερες από κάθε δικαίωμα ή επιβάρυνση. Το προϊόν της εκποίησης κατατίθεται, μέσα σε τρεις (3) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία εκποίησης, από την εκδότρια στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων στη διάθεση των δικαιούχων, στους οποίους αποδίδεται με βάση σχετικό έγγραφο της εκδότριας. Η εκδότρια ενημερώνει, ταυτόχρονα με την κατάθεση, εγγράφως τους δικαιούχους μετόχους για τα αποτελέσματα της εκποίησης και το ποσό της εκποίησης, καθώς και για τα στοιχεία του λογαριασμού στον οποίο βρίσκεται κατατεθειμένο για λογαριασμό τους το σχετικό ποσό.

4. Αν, ύστερα από αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου εκδότη ή άλλη εταιρική πράξη, προκύψουν κλασματικά υπόλοιπα κινητών αξιών, οι σχετικές κινητές αξίες, αφού καταχωρισθούν στα αρχεία του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων, εκποιούνται αμελλητί, με επιμέλεια του εκδότη, μέσω τόπου διαπραγμάτευσης και το προϊόν της εκποίησης αποδίδεται στους δικαιούχους, σύμφωνα με όσα ειδικότερα προβλέπονται στον Κανονισμό του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων. Για τη διαδικασία της εκποίησης εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1 και 2.

Άρθρο 8

Καταχώριση κινητών αξιών ύστερα από ακινητοποίηση

1. Κινητές αξίες εκδότη μπορεί να κατατίθενται για ακινητοποίηση και να καταχωρίζονται στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων σε λογιστική μορφή, σύμφωνα με όσα ειδικότερα προβλέπονται στον Κανονισμό του.

2. Οι κινητές αξίες που ακινητοποιούνται σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων παριστώνται με λογιστικές εγγραφές ή αποθετήρια που εκδίδονται και καταχωρίζονται με λογιστική εγγραφή.

3. Για την ακινητοποίηση απαιτείται προηγούμενη κατάθεση των ενσώματων τίτλων στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων. Ο εκδότης καταθέτει τους τίτλους ύστερα από παράδοσή τους από τους δικαιούχους, όπου συντρέχει περίπτωση, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων των άρθρων 6 και 7.

4. Από την κατάθεση των κινητών αξιών για ακινητοποίηση, η παρακολούθησή τους και η καταχώριση των πάσης φύσεως μεταβολών επ' αυτών διενεργείται μέσω λογιστικών εγγραφών στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων. Μεταβολές στους ακινητοποιημένους τίτλους, συνεπεία εταιρικού ή άλλου γεγονότος που σχετίζεται με τον εκδότη, παρακολουθούνται στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων με αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές ή και με έκδοση νέων αποθετηρίων καταχωριζόμενων με λογιστική εγγραφή, όπου συντρέχει περίπτωση. Αν, συνεπεία του εταιρικού γεγονότος, απαιτείται αντικατάσταση των ακινητοποιημένων τίτλων με νέους ή άλλη μεταβολή επ' αυτών, ιδίως λόγω συνένωσης ή διάσπασης των τίτλων ή έκδοσης νέων τίτλων, ο εκδότης προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες αντικατάστασης και κατάθεσης νέων τίτλων στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων ανάλογα με την περίπτωση.

5. Οι ακινητοποιημένοι τίτλοι δεν περιλαμβάνονται στον ισολογισμό του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων, δεν αποτελούν μέρος της πτωχευτικής του περιουσίας, δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εναντίον του κα-

τάσχεσης ή δέσμευσης και αν παρά ταύτα, κατασχεθούν, μπορεί να ασκηθεί ανακοπή κατ' άρθρο 936 Κ.Πολ.Δ.6. Σε περίπτωση άρσης της ακινητοποίησης των κινητών αξιών, οι επενδυτές που είναι εγγεγραμμένοι στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων κατά το χρόνο της άρσης, διατηρούν τις πάσης φύσεως αξιώσεις που συνδέονται με αυτές έναντι του εκδότη των κινητών αξιών.

Άρθρο 9

Μεταβολές ως προς κινητές αξίες σε λογιστική μορφή

Για οποιαδήποτε μεταβολή που αφορά κινητές αξίες σε λογιστική μορφή, όπως η μεταβολή της ονομαστικής αξίας και η μετατροπή τους σε μετοχές άλλης κατηγορίας, το κεντρικό αποθετήριο τίτλων ενημερώνει τα αρχεία του με βάση ανακοίνωση του εκδότη.

Άρθρο 10

Καταχώριση πιστοποιητικών κατάθεσης

Τα πιστοποιητικά κατάθεσης του άρθρου 4 του ν. 3756/2009 (Α' 53) καταχωρίζονται σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων ως κινητές αξίες κατά τους όρους του παρόντος νόμου.

Άρθρο 11

Παρακολούθηση κινητών αξιών μέσω σύνδεσης με άλλα κεντρικά αποθετήρια τίτλων ή διαμεσολαβητές

Το κεντρικό αποθετήριο τίτλων που διατηρεί επ' ονόματί του συλλογικό λογαριασμό αξιών σε άλλο κεντρικό αποθετήριο τίτλων ή διαμεσολαβητή, σύμφωνα με το άρθρο 48 του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014, διαχωρίζει τους λογαριασμούς αυτούς, προβαίνοντας στις κατά περίπτωση αναγκαίες εγγραφές, με βάση τους λογαριασμούς δικαιούχων ή εγγεγραμμένων διαμεσολαβητών στα δικά του αρχεία και βιβλία, σύμφωνα με τα άρθρα 13 έως 19. Ως δικαιούχοι των σχετικών κινητών αξιών αναγνωρίζονται οι εγγεγραμμένοι ή ταυτοποιούμενοι στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων, σύμφωνα με τις ανωτέρω εγγραφές.

Άρθρο 12

Υπηρεσίες καταχώρισης για μη εισηγμένες κινητές αξίες

1. Εκδότες κινητών αξιών μπορεί να εκδίδουν κινητές αξίες σε άυλη μορφή, μη εισηγμένες ή ενταγμένες προς διαπραγμάτευση, εφόσον το καταστατικό τους προβλέπει τον τρόπο έκδοσης ή καταχώρισής τους σε λογιστική μορφή από κεντρικό αποθετήριο τίτλων. Το κεντρικό αποθετήριο τίτλων μπορεί να παρέχει σχετικές υπηρεσίες καταχώρισης, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον Κανονισμό του.

2. Για τις κινητές αξίες που καταχωρίζονται, σύμφωνα με την παράγραφο 1, εφαρμόζονται οι αντίστοιχες για κινητές αξίες διατάξεις του παρόντος, εκτός των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 6 και του άρθρου 7. Αν υφίστανται ενσώματοι τίτλοι κατά το χρόνο της αίτησης καταχώρισης που υποβάλλεται από τον εκδότη προς το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, δεν διενεργείται καταχώριση, εφόσον δεν παραδοθεί στον εκδότη προηγουμένως και ακυρωθεί το σύνολο των κινητών αξιών της έκδοσης, την οποία αφορά η σχετική αίτηση.

3. Για τις ανώνυμες εταιρείες της παραγράφου 1, όπου προβλέπεται από το νόμο κατάθεση των μετοχών για την άσκηση των μετοχικών δικαιωμάτων, η σχετική δέσμευση των άυλων μετοχών που διενεργεί το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, σύμφωνα με τον Κανονισμό του, ισχυραίνεται με κατάθεση. Το κεντρικό αποθετήριο τίτλων χορηγεί βεβαιώσεις δέσμευσης στους ενδιαφερόμενους μετόχους ως αποδεικτικό κατάθεσης.

4. Οι ανώνυμες εταιρείες της παραγράφου 1 μπορούν, με σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό τους, να υπαχθούν στις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 και του ν. 4548/2018 που ισχύουν για τη σύγκληση, συνεδρίαση, συμμετοχή των μετόχων, λήψη αποφάσεων και την άσκηση άλλων μετοχικών δικαιωμάτων σε γενικές συνελεύσεις εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήριο. Η σχετική καταστατική πρόβλεψη αφορά μόνο την υπαγωγή στο σύνολο των ανωτέρω διατάξεων.

5. Οι εκδότες που προβαίνουν σε καταχωρίσεις κινητών αξιών σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, οφείλουν να διαθέτουν ιστοσελίδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΠΙ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΗΤΡΩΟΥ

Άρθρο 13

Εμπράγματα δικαιώματα επί κινητών αξιών

1. Οι μεταβιβάσεις κινητών αξιών που τηρούνται σε λογαριασμούς σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων, διενεργούνται από την καταχώριση της μεταβίβασης στους λογαριασμούς αυτούς.

2. Στην περίπτωση συλλογικών λογαριασμών αξιών αποθετηρίου, οι συμμετέχοντες οφείλουν, ταυτόχρονα με την ολοκλήρωση του διακανονισμού στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων, να εγγράφουν τους δικαιούχους πελάτες τους στα αρχεία και βιβλία τους. Στην περίπτωση συλλογικών λογαριασμών αξιών διαμεσολαβητή, οι διαμεσολαβητές οφείλουν να προβαίνουν αμελλητί σε αντίστοιχες εγγραφές των δικαιούχων πελατών τους στα αρχεία και βιβλία τους.

3. Στην περίπτωση συλλογικού λογαριασμού αξιών αποθετηρίου, τα πάσης φύσεως εμπράγματα δικαιώματα επί των τηρούμενων μέσω αυτού κινητών αξιών, αποδεικνύονται με τις σχετικές λογιστικές εγγραφές στα αρχεία και βιβλία του συμμετέχοντος που τον τηρεί, καθώς και με κάθε άλλο έγγραφο αποδεικτικό στοιχείο. Με αντίστοιχες εγγραφές στα αρχεία και βιβλία του διαμεσολαβητή, καθώς και συναφή αποδεικτικά στοιχεία, αποδεικνύονται και τα πάσης φύσεως εμπράγματα δικαιώματα επί των κινητών αξιών, που τηρούνται μέσω συλλογικού λογαριασμού αξιών διαμεσολαβητή.

4. Οι συμμετέχοντες και διαμεσολαβητές οφείλουν ανά πάσα στιγμή να διασφαλίζουν ότι υπάρχει αντιστοιχία μεταξύ των κινητών αξιών που τηρούνται μέσω συλλογικού λογαριασμού αξιών με τις κινητές αξίες των πελατών τους, τις οποίες απεικονίζουν ανά πάσα στιγμή στα βιβλία τους, τηρουμένων και των λοιπών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας.

5. Για τη λογιστική εγγραφή δικαιώματος ενεχύρου ή άλλης επιβάρυνσης επί κινητών αξιών τηρούμενων σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων ή μέσω διαμεσολαβητή α-

παιτείται επίδοση της σχετικής σύμβασης στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων ή στο διαμεσολαβητή, αντίστοιχα, κατά τα άρθρα 122 επ. Κ.Πολ.Δ.. Επίδοση δεν απαιτείται όπου τούτο ειδικώς προβλέπεται από το νόμο, όπως ιδίως στην περίπτωση της ασφάλειας του ν. 3301/2004 (Α' 263).

6. Για τις κινητές αξίες, που τηρούνται σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων ή μέσω διαμεσολαβητή, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 5, μπορεί, ύστερα από σχετική συμφωνία με τους πελάτες, να εφαρμόζεται αναλογικά ο ν. 5638/1932 (Α' 307).

7. Με τον Κανονισμό του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις καταχώρισης των δικαιούχων κινητών αξιών και των δικαιωμάτων τους, παρακολούθησης των τυχόν μεταβολών επί των καταχωρίσεων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

8. Το κεντρικό αποθετήριο τίτλων μπορεί να παρέχει σε εγγεγραμμένους διαμεσολαβητές συλλογικών λογαριασμών αξιών αποθετηρίου, υπηρεσίες λογιστικής εγγραφής για τους δικαιούχους πελάτες τους προς απόδειξη των δικαιωμάτων τους επί των σχετικών κινητών αξιών, απευθείας από τα αρχεία και συστήματα του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων. Το κεντρικό αποθετήριο τίτλων καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις παροχής των σχετικών υπηρεσιών με τον Κανονισμό του.

Άρθρο 14 **Υπηρεσίες μητρώου**

1. Οι υπηρεσίες μητρώου μετόχων σε σχέση με μετοχές σε λογιστική μορφή ανώνυμων εταιρειών του κ.ν. 2190/1920 και του ν.4548/2018 παρέχονται από κεντρικό αποθετήριο τίτλων, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014 και τον παρόντα νόμο.

2. Το κεντρικό αποθετήριο τίτλων παρέχει στο πλαίσιο των υπηρεσιών μητρώου και υπηρεσίες ταυτοποίησης των μετόχων προς τις εκδότριες ανώνυμες εταιρείες. Οι υπηρεσίες ταυτοποίησης αφορούν την εξακρίβωση των στοιχείων των μετόχων και των μετοχών, που τηρούνται μέσω των συλλογικών λογαριασμών αξιών αποθετηρίου, περιλαμβανομένων και των δικαιωμάτων ψήφου, όπου συντρέχει περίπτωση, καθώς και τη γνωστοποίηση των στοιχείων αυτών από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων στις εκδότριες ανώνυμες εταιρείες.

3. Το κεντρικό αποθετήριο τίτλων παρέχει στις εκδότριες ανώνυμες εταιρείες στοιχεία μετόχων και μετοχών, σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 17, περιλαμβανομένων και των δικαιωμάτων ψήφου, όπου συντρέχει περίπτωση, ενεργώντας ως φορέας όπου τηρούνται οι κινητές αξίες κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 28α του κ.ν. 2190/1920 και τα αντίστοιχα προβλεπόμενα στην παρ.6 του άρθρου 124 του ν. 4548/2018. Οι ανωτέρω υπηρεσίες παρέχονται ύστερα από σχετική συμφωνία με την εκδότρια. Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις παροχής των υπηρεσιών μητρώου και ταυτοποιήσεων από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων καθορίζονται με τον Κανονισμό του.

4. Εκδότριες ανώνυμες εταιρείες του κ.ν. 2190/1920 και του ν. 4548/2018 με μετοχές σε λογιστική μορφή για τις οποίες δεν παρέχονται υπηρεσίες μητρώου από κεντρικό αποθετήριο τίτλων, εξακριβώνουν τα στοιχεία των μετόχων και των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου μέσω των συμμετεχόντων και εγγεγραμμένων διαμεσολαβητών στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων. Στην πε-

ρίπτωση αυτή, τα στοιχεία των συμμετεχόντων και εγγεγραμμένων διαμεσολαβητών τίθενται από τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων στη διάθεση των εκδοτριών εταιρειών σε πρώτη ζήτηση και ως φορείς τήρησης των κινητών αξιών κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 28α του κ.ν. 2190/1920 και τα αντίστοιχα προβλεπόμενα στην παρ.6 του άρθρου 124 του ν. 4548/2018 νοούνται το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, οι συμμετέχοντες και οι εγγεγραμμένοι διαμεσολαβητές. Η παρούσα εφαρμόζεται και σε κάθε άλλη περίπτωση κινητών αξιών εκδοτών που εκδίδονται σε λογιστική μορφή για τις οποίες το κεντρικό αποθετήριο τίτλων δεν παρέχει υπηρεσίες μητρώου.

Άρθρο 15 **Στοιχεία ταυτοποιήσεων**

1. Το κεντρικό αποθετήριο τίτλων διενεργεί τις ταυτοποιήσεις δικαιούχων στα συστήματά του με βάση τα παρεχόμενα ανάλογα με την περίπτωση στοιχεία από τους εκδότες, τους συμμετέχοντες σε αυτό ή και από άλλα νομιμοποιούμενα πρόσωπα. Στα νομιμοποιούμενα πρόσωπα μπορεί να περιλαμβάνονται διαχειριστές τόπων διαπραγμάτευσης, κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (ΕΕ L 201/27.7.2012), άλλοι διαχειριστές Συστήματος κατά την έννοια του άρθρου 72 του ν. 3606/2007 (Α' 195) και εγγεγραμμένοι διαμεσολαβητές, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον Κανονισμό του.

2. Τα πρόσωπα της παραγράφου 1 οφείλουν να παρέχουν εμπροθέσμως και προσηκόντως κάθε στοιχείο και πληροφορία που τους ζητείται από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων για τη διενέργεια των ταυτοποιήσεων, σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες του.

Άρθρο 16 **Εγγεγραμμένοι μέτοχοι στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων**

1. Στις περιπτώσεις ανώνυμων μετοχών του κ.ν. 2190/1920, ο εγγεγραμμένος δικαιούχος στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων θεωρείται μέτοχος.

2. Στις περιπτώσεις ονομαστικών μετοχών του κ.ν. 2190/1920 και του ν. 4548/2018 ο εγγεγραμμένος δικαιούχος στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων θεωρείται μέτοχος έναντι της εκδότριας ανώνυμης εταιρείας. Η εκδότρια ονομαστικών μετοχών δικαιούται να έχει πρόσβαση στις καταχωρίσεις και λογιστικές εγγραφές οποτεδήποτε.

Άρθρο 17 **Ειδικές διατάξεις συλλογικών λογαριασμών αξιών αποθετηρίου και ταυτοποίησης**

1. Στις περιπτώσεις ανώνυμων μετοχών σε λογιστική μορφή του κ.ν. 2190/1920 που τηρούνται μέσω συλλογικών λογαριασμών αξιών αποθετηρίου, μέτοχος θεωρείται ο ταυτοποιούμενος μέσω του εγγεγραμμένου διαμεσολαβητή, που τηρεί το σχετικό λογαριασμό. Στις περιπτώσεις ονομαστικών μετοχών του κ.ν. 2190/1920 και του ν. 4548/2018, ο ταυτοποιούμενος ως άνω θεωρείται μέτοχος έναντι της εκδότριας ανώνυμης εταιρείας κατά παρέκκλιση της παρ. 7 του άρθρου 8β του κ.ν. 2190/1920 και σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 40 του ν. 4548/2018.

2. Ο εγγεγραμμένος διαμεσολαβητής οφείλει να ταυτοποιεί τα στοιχεία των δικαιούχων πελατών του προς άσκηση των δικαιωμάτων τους έναντι του εκδότη, οποτεδήποτε τούτο προβλέπεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Η εκδότρια ανώνυμη εταιρεία του κ.ν. 2190/1920 και του ν. 4548/2018 δικαιούται να αιτείται την ταυτοποίηση των στοιχείων των μετόχων ονομαστικών μετοχών οποτεδήποτε.

3. Η γνωστοποίηση των στοιχείων των ως άνω ταυτοποιούμενων μετόχων διενεργείται προς την εκδότρια εταιρεία από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων ή, εφόσον δεν το επιλέξει η εκδότρια ή το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, δεν παρέχει σχετικές υπηρεσίες μητρώου, απευθείας από τους συμμετέχοντες και εγγεγραμμένους διαμεσολαβητές σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 14. Σε κάθε περίπτωση γνωστοποίησης, σύμφωνα με τα ανωτέρω, υπεύθυνος για την πληρότητα και ακρίβεια των στοιχείων των ταυτοποιούμενων δικαιούχων πελατών του εγγεγραμμένου διαμεσολαβητή έναντι της εκδότριας παραμένει ο εγγεγραμμένος διαμεσολαβητής.

4. Έναντι της εκδότριας ανώνυμης εταιρείας θεωρείται ότι έχει δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη γενική συνέλευση ο εγγεγραμμένος, σύμφωνα με το άρθρο 16 ή ο ταυτοποιούμενος σύμφωνα με την παράγραφο 1 ως μέτοχος, κατά την ημερομηνία καταγραφής που ορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 28α του κ.ν. 2190/1920 και τα αντίστοιχα προβλεπόμενα στην παρ.6 του άρθρου 124 του ν. 4548/2018.

5. Η ταυτοποίηση των δικαιούχων διενεργείται αμελλητί, όταν αυτό ζητείται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή επιβάλλεται με διάταξη νόμου.

6. Κάθε εγγεγραμμένος διαμεσολαβητής οφείλει να διαθέτει επαρκείς μηχανισμούς και διαδικασίες για την εμπρόθεσμη και προσήκουσα ταυτοποίηση των δικαιούχων κινητών αξιών για τους οποίους τηρεί τις σχετικές κινητές αξίες μέσω συλλογικού λογαριασμού αξιών αποθετηρίου.

Άρθρο 18

Προσδιορισμός δικαιούχων κατά την ημερομηνία καταγραφής και χορήγηση θεβαιώσεων

1. Το κεντρικό αποθετήριο τίτλων προσδιορίζει τους δικαιούχους κινητών αξιών, για την άσκηση των δικαιωμάτων τους έναντι του εκδότη, με βάση τα στοιχεία εγγεγραμμένων ή ταυτοποιημένων δικαιούχων, που διαθέτει, κατά την ημερομηνία καταγραφής (record date), όπως καθορίζεται με την κείμενη νομοθεσία και ιδίως τον κ.ν. 2190/1920, το ν. 4548/2018 και την Οδηγία 2007/36/ΕΚ (ΕΕ L184/17.7.2007), ή και με άλλες νόμιμες προθεσμίες και ανακοινώσεις του εκδότη.

2. Το κεντρικό αποθετήριο τίτλων βεβαιώνει την ιδιότητα κάθε δικαιούχου κινητών αξιών, τον αριθμό των κινητών αξιών κάθε δικαιούχου, καθώς και τις επιβαρύνσεις επ' αυτών. Το κεντρικό αποθετήριο τίτλων χορηγεί σχετική βεβαίωση στο πρόσωπο υπέρ του οποίου είναι καταχωρισμένη ενεχυρίαση ή άλλη επιβάρυνση στα αρχεία του.

3. Όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται η έκδοση βεβαίωσης από φορέα, στα αρχεία του οποίου τηρούνται κινητές αξίες εκδότη εισηγμένες σε τόπο διαπραγμάτευσης, που αφορά την άσκηση μετοχικών ή άλλων αξιογραφικών δικαιωμάτων έναντι του εκδότη, όπως αυτών που συνδέονται με γενική συνέλευση που συγκλή-

θηκε, ως σχετικός φορέας νοείται το κεντρικό αποθετήριο τίτλων που λειτουργεί σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, εκτός αν το κεντρικό αποθετήριο τίτλων δεν παρέχει υπηρεσίες μητρώου και σχετικής ταυτοποίησης στην εκδότρια, οπότε εφαρμόζεται η παράγραφος 4.

4. Αν το κεντρικό αποθετήριο τίτλων δεν παρέχει στην εκδότρια υπηρεσίες μητρώου και σχετικής ταυτοποίησης, τα στοιχεία δικαιούχων της παραγράφου 2 οφείλουν να παρέχουν προς τον εκδότη οι συμμετέχοντες και εγγεγραμμένοι διαμεσολαβητές στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 14. Στην περίπτωση αυτή, οι βεβαιώσεις εκδίδονται από τους συμμετέχοντες και εγγεγραμμένους διαμεσολαβητές.

Άρθρο 19

Συνέπειες μη ταυτοποίησης μετόχων

1. Με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 28α του κ.ν. 2190/1920 και της παρ. 5 του άρθρου 124 του ν. 4548/2018, η μη εμπρόθεσμη ταυτοποίηση μετόχων εισηγμένων εταιρειών από τους εγγεγραμμένους διαμεσολαβητές, κατά την ημερομηνία καταγραφής προς άσκηση των δικαιωμάτων τους συνεπάγεται τη στέρηση του δικαιώματος παράστασης στη γενική συνέλευση της εταιρείας και άσκησης του δικαιώματος ψήφου για τις μετοχές τις οποίες αφορά. Η παράλειψη της ταυτοποίησης ή η καθυστερημένη ταυτοποίηση δεν επιδρά στο κύρος της απόφασης της γενικής συνέλευσης.

2. Ειδικά για τις μετοχές της Τράπεζας της Ελλάδος, εκτός από όσα ορίζονται στην παράγραφο 1, η εμπρόθεσμη ταυτοποίηση των μετόχων είναι υποχρεωτική και για την καταβολή μερίσματος και την άσκηση κάθε άλλου περιουσιακού δικαιώματος. Έως ότου λάβει χώρα η ταυτοποίηση, το μερίσμα ή άλλο περιουσιακό όφελος που αντιστοιχεί στις μη εμπροθέσμως ταυτοποιούμενες μετοχές, τηρείται από την Τράπεζα της Ελλάδος και μπορεί να αναζητηθεί από τον μέτοχο που θα ταυτοποιηθεί σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, εφόσον αυτός έχει αξίωση επί του μερίσματος ή άλλου περιουσιακού οφέλους. Για την παραγραφή εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις για την παραγραφή των μερισμάτων. Όσα προβλέπονται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, δεν επηρεάζουν την αναστολή των περιουσιακών δικαιωμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος, που κυρώθηκε με το ν. 3424/1927(Α΄ 298).

3. Οι συμμετέχοντες στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων οφείλουν να παρέχουν έγγραφη ενημέρωση στους εγγεγραμμένους διαμεσολαβητές και πελάτες τους για τις συνέπειες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 20

Ειδικές διατάξεις για την κατάσχεση και εκποίηση κινητών αξιών λόγω αναγκαστικής εκτέλεσης

1. Οι συλλογικοί λογαριασμοί που τηρούνται σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων δεν υπόκεινται σε κατάσχεση.

2. Κατάσχεση που επιβάλλεται σε κινητές αξίες ή κεφάλαια που τηρούνται σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων σε λογαριασμό επ' ονόματι δικαιούχου, για τα οποία εκ-

κρεμεί εκκαθάριση σύμφωνα με τα άρθρα 72 επ. του ν. 3606/2007 ή διακανονισμός βάσει σχετικών εντολών μεταβίβασης σύμφωνα με το ν. 2789/2000 (Α' 21), θεωρείται ως επιβαλλόμενη επί του καθαρού προϊόντος του τελούμενου διακανονισμού ύστερα από αφαίρεση των πάσης φύσεως τελών και χρεώσεων που προβλέπονται.

3. Η κατάσχεση κινητών αξιών που τηρούνται σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων, θεωρείται ως κατάσχεση επί κινητού πράγματος που βρίσκεται εις χείρας τρίτου, εφαρμοζομένων των διατάξεων του άρθρου 991Α Κ.Πολ.Δ.. Στην περίπτωση της ανωτέρω κατάσχεσης, ως δημόσιος αναγκαστικός πλειστηριασμός νοείται η διαδικασία της εκποίησης που διενεργείται με ειδική μέθοδο, εκτός της κανονικής διαπραγμάτευσης, που προβλέπεται στον Κανονισμό του τόπου διαπραγμάτευσης και έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Για την εκποίηση ορίζεται μέλος διαπραγμάτευσης που επιλέγεται από το διαχειριστή του τόπου διαπραγμάτευσης βάσει κατάστασης μελών κατ' αλφαβητική σειρά. Ο διαχειριστής του τόπου διαπραγμάτευσης ανακοινώνει στην ιστοσελίδα του τη διενέργεια της ανωτέρω εκποίησης.

4. Σε περίπτωση εκποίησης κινητών αξιών που τηρούνται σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων και βρίσκονται σε αναστολή διαπραγμάτευσης, ως και των κινητών αξιών του άρθρου 12 του παρόντος, εφαρμόζονται τα άρθρα 982επ. Κ.Πολ.Δ. για την κατάσχεση εις χείρας τρίτου κατά παρέκκλιση των άρθρων 967 και 991Α Κ.Πολ.Δ..

5. Η παράγραφος 3 εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση εκποίησης κινητών αξιών που τηρούνται σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων λόγω αναγκαστικής εκτέλεσης, δικαστικής διανομής ή εκούσιας πώλησης.

Άρθρο 21

Προνόμια επενδυτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας διαμεσολαβητή

1. Αν το υπόλοιπο συλλογικού λογαριασμού αξιών διαμεσολαβητή, έναντι του οποίου έχει αρχίσει διαδικασία αφερεγγυότητας σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 2789/2000, δεν επαρκεί για την ικανοποίηση των δικαιούχων, αυτοί ικανοποιούνται προνομιακώς από τον ίδιο λογαριασμό του διαμεσολαβητή στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων. Αν δεν επαρκεί και το υπόλοιπο του ίδιου λογαριασμού, οι δικαιούχοι ικανοποιούνται σύμμετρα.

2. Ως ίδιος λογαριασμός για τις ανάγκες της παραγράφου 1 νοείται και ο λογαριασμός του διαμεσολαβητή, ως πελάτη άλλου διαμεσολαβητή. Ως λογαριασμός από τον οποίο ικανοποιούνται συμμέτρως οι δικαιούχοι, νοείται ο λογαριασμός μόνο των κινητών αξιών της αυτής έκδοσης.

3. Για το υπόλοιπο της απαίτησής τους οι επενδυτές ικανοποιούνται προνομιακώς από τη λοιπή περιουσία του διαμεσολαβητή, κατατασσόμενοι ως προνομιούχοι πριν από τη σειρά των απαιτήσεων, που ορίζεται στην περίπτωση 3 του άρθρου 975 Κ.Πολ.Δ. και πριν από τη διαίρεση σύμφωνα με το άρθρο 977 Κ.Πολ.Δ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ

Άρθρο 22

Απόρρητο αρχείων κεντρικού αποθετηρίου τίτλων

1. Τα πάσης φύσεως στοιχεία και δεδομένα που τη-

ρούνται από κεντρικό αποθετήριο τίτλων, καθώς και οι καταχωρίσεις που διενεργούνται σε σχέση με κινητές αξίες στα αρχεία του, προστατεύονται από αυτό ως απόρρητα με την επιφύλαξη των ειδικότερων περιπτώσεων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία.

2. Το απόρρητο των εν λόγω στοιχείων και δεδομένων δεν ισχύει έναντι της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλων αρχών ή φορέων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία, καθώς και έναντι των συστημάτων εκκαθάρισης ή του κεντρικού αντισυμβαλλομένου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 81 του ν. 3606/2007, και των κεντρικών αποθετηρίων τίτλων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

3. Το απόρρητο δεν ισχύει έναντι του εκδότη των κινητών αξιών, ο οποίος μπορεί να έχει πρόσβαση στα αρχεία του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων προς άσκηση των δικαιωμάτων του σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

4. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η παροχή πληροφοριών για τις απόρρητες καταχωρίσεις στα αρχεία κεντρικού αποθετηρίου τίτλων που αφορούν κινητές αξίες σε όσες περιπτώσεις προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία ότι επιτρέπεται η παροχή πληροφοριών για τις καταθέσεις σε τράπεζες.

5. Επίσης, επιτρέπεται η παροχή πληροφοριών σε διαχειριστή τόπου διαπραγμάτευσης σε σχέση με καταχωρίσεις εισηγμένων ή ενταγμένων στο σχετικό τόπο κινητών αξιών που διενεργούνται στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων στις εξής περιπτώσεις:

α) για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων που διενεργεί ο διαχειριστής για την πρόληψη και τον εντοπισμό των πράξεων κατάχρησης προνομιακών πληροφοριών και χειραγώγησης αγοράς σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,

β) για τη διαπίστωση από το διαχειριστή της επαρκούς διασποράς στο ευρύ επενδυτικό κοινό των σχετικών κινητών αξιών, όπου αυτό απαιτείται από την κείμενη νομοθεσία ή προβλέπεται από τους κανόνες λειτουργίας του τόπου διαπραγμάτευσης.

Άρθρο 23

Ποινικές κυρώσεις – δικονομικές συνέπειες

1. Απαγορεύεται σε πρόσωπα, τα οποία έχουν πρόσβαση σε καταχωρίσεις, λόγω της ιδιότητάς τους ως μελών των διοικητικών, διευθυντικών ή εποπτικών οργάνων του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων ή της συμμετοχής τους στο κεφάλαιο αυτού ή της πρόσβασης που έχουν στις πληροφορίες αυτές κατά την άσκηση της εργασίας, του επαγγέλματος ή των καθηκόντων τους, να παρέχουν, εν γνώση τους με οποιονδήποτε τρόπο, τις πληροφορίες αυτές σε τρίτους. Η παράβαση της ανωτέρω απαγόρευσης τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με άλλες διατάξεις. Η συναίνεση ή έγκριση του δικαιούχου των κινητών αξιών ή του προσώπου, υπέρ του οποίου έχει καταχωρισθεί ενεχυρίαση ή άλλη επιβάρυνση, δεν αίρει τον άδικο χαρακτήρα της πράξης.

2. Τα πρόσωπα της παραγράφου 1, καλούμενα ως μάρτυρες σε πολιτική ή ποινική δίκη, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που το απόρρητο αίρεται με άλλη διάταξη, δεν εξετάζονται για τις απόρρητες καταχωρίσεις στα αρχεία του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων που αφορούν κινητές

αξίες σε αυτό, ακόμη και αν συναινεί ο δικαιούχος των σχετικών κινητών αξιών υπέρ του οποίου υφίσταται το απόρρητο ή το πρόσωπο υπέρ του οποίου έχει καταχωρηθεί ενεχυρίαση ή άλλη επιβάρυνση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 24

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι αρμόδια για την αδειοδότηση και την εποπτεία των εγκατεστημένων στην Ελλάδα κεντρικών αποθετηρίων τίτλων, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014, τον παρόντα νόμο και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών πράξεις.

2. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με την παράγραφο 1, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει όλες τις εξουσίες εποπτείας, συμπεριλαμβανομένων των εξουσιών ελέγχου και επιβολής επανορθωτικών μέτρων, που είναι αναγκαίες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014, τον παρόντα νόμο και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών πράξεις, ιδίως αν υπάρχουν ενδείξεις παραβατικής συμπεριφοράς.

3. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ασκεί τις εποπτικές της αρμοδιότητες, συμπεριλαμβανομένων των εξουσιών ελέγχου και επιβολής επανορθωτικών μέτρων σύμφωνα με την παράγραφο 2, καθώς και τις εξουσίες για την επιβολή κυρώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 25:

- α) άμεσα,
- β) σε συνεργασία με άλλες αρχές,
- γ) με αίτηση προς τις αρμόδιες δικαστικές αρχές.

Άρθρο 25

Κυρώσεις

1. Με την επιφύλαξη των εποπτικών εξουσιών η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, για παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος, του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014 και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή τους, επιβάλλει τις εξής διοικητικές κυρώσεις και μέτρα:

α) δημόσια ανακοίνωση στην οποία αναφέρονται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, καθώς και η φύση της παράβασης σύμφωνα με το άρθρο 26,

β) απαίτηση από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο να διακόψει τη συμπεριφορά του και να μην την επαναλάβει στο μέλλον,

γ) ανάκληση της άδειας λειτουργίας που έχει χορηγηθεί δυνάμει του άρθρου 16 ή 54 του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014, σύμφωνα με το άρθρο 20 ή 57, αντίστοιχα, του ίδιου Κανονισμού,

δ) προσωρινή ή, σε περίπτωση επανειλημμένων σοβαρών παραβάσεων, οριστική απαγόρευση κατά οποιουδήποτε φυσικού προσώπου να συμμετέχει σε διοικητικό συμβούλιο ή να ασκεί διευθυντικά καθήκοντα στο εν λόγω κεντρικό αποθετήριο τίτλων,

ε) χρηματικό πρόστιμο έως το διπλάσιο του ποσού του οφέλους που αποκομίστηκε από την παράβαση, εφόσον το όφελος αυτό μπορεί να προσδιοριστεί, ακόμα και στην περίπτωση που υπερβαίνει τα ανώτατα ποσά που αναφέρονται στις περιπτώσεις στ' και ζ',

στ) σε περίπτωση νομικού προσώπου, χρηματικό πρό-

στιμο έως είκοσι εκατομμύρια (20.000.000,00) ευρώ ή έως 10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών του, σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό του Συμβούλιο κατά την προηγούμενη χρήση. Αν νομικό πρόσωπο είναι μητρική επιχείρηση ή θυγατρική μητρικής επιχείρησης που οφείλει να καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με το ν. 4308/2014 (Α' 251) και την Οδηγία 2013/34/ΕΕ (ΕΕ L 182/29.6.2013), ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών, ορίζεται ως ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών ή τα αντίστοιχα έσοδα, σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για την κατάρτιση και παρουσίαση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που προκύπτει από τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της ανώτατης μητρικής επιχείρησης που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό της Συμβούλιο κατά την προηγούμενη χρήση,

ζ) σε περίπτωση φυσικού προσώπου, χρηματικό πρόστιμο έως πέντε εκατομμύρια (5.000.000,00) ευρώ.

2. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί, επιπροσθέτως των κυρώσεων της παραγράφου 1, να επιβάλλει επίπληξη σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο παραβαίνει τις διατάξεις του παρόντος, του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014 και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή τους.

3. Κατά τον καθορισμό του είδους και της σοβαρότητας των διοικητικών κυρώσεων ή άλλων διοικητικών μέτρων και κατά την επιμέτρηση του ύψους των προστίμων που προβλέπονται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς λαμβάνει υπόψη όλες τις σχετικές περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένων, όπου κρίνεται αναγκαίο:

- α) της βαρύτητας και της διάρκειας της παράβασης,
- β) του βαθμού ευθύνης του φυσικού ή νομικού προσώπου που είναι υπεύθυνο για την παράβαση,
- γ) της χρηματοοικονομικής ισχύος του υπαίτιου φυσικού ή νομικού προσώπου, όπως προκύπτει ιδίως από τον συνολικό κύκλο εργασιών του υπαίτιου νομικού προσώπου ή από το ετήσιο εισόδημα και τα περιουσιακά στοιχεία του υπαίτιου φυσικού προσώπου,

δ) της σημασίας των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν από το υπαίτιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή των ζημιών για τρίτους που προκύπτουν από την παράβαση, στο βαθμό που μπορούν να προσδιοριστούν,

ε) του βαθμού συνεργασίας του υπαίτιου φυσικού ή νομικού προσώπου με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς με την επιφύλαξη της ανάγκης διασφάλισης της επιστροφής των κερδών που αποκτήθηκαν ή της αποφυγής των ζημιών από το εν λόγω πρόσωπο,

στ) των προηγούμενων παραβάσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014 και του παρόντος νόμου από το υπαίτιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο,

ζ) της επίπτωσης της παράβασης στη εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και στην προστασία των επενδυτών και

η) των αναγκών της γενικής και ειδικής πρόληψης.

Άρθρο 26

Δημοσιοποίηση αποφάσεων

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αναρτά χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στον επίσημο διαδικτυακό της τό-

πο κάθε απόφασή της σχετικά με την επιβολή διοικητικής κύρωσης ή μέτρου για παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος, του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014, καθώς και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή τους, ύστερα από ενημέρωση του προσώπου στο οποίο επιβλήθηκε η κύρωση σχετικά με την εν λόγω απόφαση. Στην κατά τα ανωτέρω δημοσιοποίηση περιλαμβάνονται τουλάχιστον πληροφορίες σχετικά με το είδος και τη φύση της παράβασης, καθώς και το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο επιβλήθηκε η κύρωση ή το μέτρο.

2. Εφόσον η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κρίνει ότι η δημοσιοποίηση της ταυτότητας των νομικών προσώπων ή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των φυσικών προσώπων είναι δυσανάλογη, ύστερα από αξιολόγηση που διενεργείται σχετικά με την αναλογικότητα της δημοσίευσης αυτών των δεδομένων, ή αν η δημοσιοποίηση της απόφασης θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή διεξαγόμενη έρευνα, πράττει ένα από τα εξής:

α) καθυστερεί τη δημοσιοποίηση της απόφασης για την επιβολή διοικητικής κύρωσης ή άλλου μέτρου έως τη στιγμή που παύουν να υφίστανται οι λόγοι για τη μη δημοσίευση,

β) δημοσιοποιεί την απόφαση για την επιβολή διοικητικής κύρωσης ή άλλου μέτρου χωρίς αναφορά ονομάτων, εφόσον η ανώνυμη αυτή δημοσιοποίηση εξασφαλίζει την αποτελεσματική προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

γ) δεν δημοσιοποιεί την απόφαση επιβολής διοικητικής κύρωσης ή άλλου μέτρου αν θεωρείται ότι οι επιλογές που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' δεν επαρκούν για να εξασφαλιστεί:

αα) ότι δεν θα τεθεί σε κίνδυνο η σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών,

ββ) η αναλογικότητα της δημοσιοποίησης των αποφάσεων αυτών σε σχέση με τα επιβληθέντα μέτρα που θεωρούνται ήσσονος σημασίας.

Στην περίπτωση απόφασης για ανώνυμη δημοσιοποίηση της διοικητικής κύρωσης ή άλλου μέτρου, η δημοσιοποίηση των σχετικών δεδομένων μπορεί να αναβληθεί για εύλογο χρονικό διάστημα, αν προβλέπεται ότι μέσα στο διάστημα αυτό θα εκλείψουν οι λόγοι που δικαιολογούν την ανώνυμη δημοσιοποίηση.

3. Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου κατά της απόφασης για την επιβολή διοικητικής κύρωσης ή μέτρου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, δημοσιεύει επίσης στον επίσημο διαδικτυακό τόπο της, τις σχετικές πληροφορίες και κάθε περαιτέρω ενημέρωση για την έκβαση της εκδίκασης της προσφυγής. Επιπλέον, δημοσιοποιείται κάθε μεταγενέστερη απόφαση που ακυρώνει απόφαση επιβολής διοικητικής κύρωσης ή άλλου μέτρου.

4. Οι πληροφορίες που δημοσιοποιούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο παραμένουν στον επίσημο διαδικτυακό τόπο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για τουλάχιστον πέντε (5) έτη από τη δημοσιοποίησή τους. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που δημοσιοποιούνται διατηρούνται στον επίσημο διαδικτυακό τόπο μόνο για το αναγκαίο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με το ν. 2472/1997 (Α' 50).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (Ε.Α.Κ.Α.Α.) για όλες τις διοικητικές κυρώσεις που έχουν επιβληθεί χωρίς

να δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 2, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών προσφυγών και της έκβασής τους.

5. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς διαβιβάζει σε ετήσια βάση στην Ε.Α.Κ.Α.Α. στοιχεία σε συγκεντρωτική μορφή για τις διοικητικές κυρώσεις και τα διοικητικά μέτρα που έχει επιβάλει σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 25 του παρόντος για παραβάσεις του άρθρου 63 του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014.

6. Αν η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δημοσιοποιήσει διοικητικές κυρώσεις ή μέτρα για παραβάσεις του άρθρου 63 του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014, γνωστοποιεί παράλληλα το γεγονός αυτό στην Ε.Α.Κ.Α.Α..

Άρθρο 27

Καταγγελίες παραβάσεων

1. Παραβάσεις ή ενδεχόμενες παραβάσεις του παρόντος νόμου, του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014 και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτών μπορεί να καταγγέλλονται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθορίζονται κατάλληλες διαδικασίες και αποτελεσματικοί μηχανισμοί που επιτρέπουν την υποβολή προς αυτή καταγγελιών παραβάσεων ή ενδεχομένων παραβάσεων των εν λόγω διατάξεων.

2. Οι μηχανισμοί της παραγράφου 1 περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

α) ειδικές διαδικασίες για τη λήψη και τη διερεύνηση καταγγελιών για παραβάσεις ή ενδεχόμενες παραβάσεις και την παρακολούθησή τους, συμπεριλαμβανομένης της σύστασης ασφαλών διαύλων επικοινωνίας για τις εν λόγω καταγγελίες,

β) κατάλληλη προστασία, τουλάχιστον έναντι αντιποίνων, διακρίσεων ή άλλων μορφών μη δίκαιης μεταχείρισης, για εργαζομένους σε εποπτευόμενους φορείς οι οποίοι καταγγέλλουν παραβάσεις που διαπράττονται εντός των φορέων αυτών,

γ) προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τόσο του προσώπου που καταγγέλλει την παράβαση ή ενδεχόμενη παράβαση, όσο και του φυσικού προσώπου που φέρεται ότι διέπραξε αυτήν, σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, εκτός αν η δημοσιοποίηση αυτή απαιτείται από την κείμενη νομοθεσία στο πλαίσιο περαιτέρω ερευνών ή μεταγενέστερων δικαστικών διαδικασιών.

Άρθρο 28

Δικαίωμα προσφυγής

Οι αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014, καθώς και με τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτών, είναι επαρκώς αιτιολογημένες και υπόκεινται, κατά περίπτωση, σε αίτηση ακύρωσης ή προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 3371/2005 (Α' 178). Η παράλειψη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να αποφασίσει σχετικά με αίτηση χορήγησης άδειας λειτουργίας, η οποία περιλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες, μέσα σε έξι (6) μήνες από την υποβολή της, υπόκειται επίσης σε αίτηση ακύρωσης ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ, ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ,
ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 29

Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις

1. Ο διαχειριστής του Συστήματος Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) που λειτουργεί σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 3756/2009, υποχρεούται να λάβει άδεια κεντρικού αποθετηρίου τίτλων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014, τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού πράξεις και τις διατάξεις του παρόντος.

2. Από την έναρξη ισχύος της άδειας της παραγράφου 1 καταργούνται :

α) οι παράγραφοι 1 και 3 του άρθρου 40, τα άρθρα 41, 42, 43, 44, 44α, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 52, 54, 55, 56, οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 57 και το άρθρο 58 του ν. 2396/1996 (Α΄ 73), καθώς και η παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 3371/2005,

β) τα άρθρα 1, 2, 3, 5, 6 και 7 του ν. 3756/2009,

γ) το άρθρο 24 του ν. 3632/1928 (Α΄ 137),

δ) η παρ. 8 του άρθρου 31 του ν. 3461/2006.

3. Από την έναρξη ισχύος της άδειας της παραγράφου 1 καταργείται η υπ' αριθμ. 3/304/10.6.2004 (Β΄ 901) απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και τα πάσης φύσεως θέματα που προβλέπονται από αυτήν ρυθμίζονται από τον Κανονισμό λειτουργίας που εγκρίνεται, σύμφωνα με το άρθρο 4 και τους όρους του παρόντος άρθρου.

4. Αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 44 και την παρ. 2 του άρθρου 44α του ν. 2396/1996, καθώς και με την παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 3371/2005, παύουν να ισχύουν από την έναρξη ισχύος της άδειας της παραγράφου 1. Οι κινητές αξίες, για τις οποίες, κατά το χρόνο έναρξης ισχύος της άδειας της παραγράφου 1, συντρέχει περίπτωση μη εμφάνισης των δικαιούχων, σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 2396/1996, εκποιούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 1- 3 του άρθρου 7 του παρόντος. Υφιστάμενα, κατά το χρόνο έναρξης ισχύος της άδειας της παραγράφου 1, κλασματικά υπόλοιπα μετοχών, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 44α του ν. 2396/1996, εκποιούνται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου.

5. Από την έναρξη ισχύος της άδειας της παραγράφου 1, όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρονται οι όροι «διαχειριστής του Συστήματος Άυλων Τίτλων», «Σ.Α.Τ.», «Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών», «Κ.Α.Α.», «Ανώνυμη Εταιρεία Αποθετηρίων Τίτλων», «Α.Ε.ΑΠΟΘ.», «Ελληνικά Χρηματιστήρια-Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε.», «Ε.Χ.Α.Ε.» ή άλλος συναφής, ή λειτουργία σχετική με τις άυλες κινητές αξίες του ν. 2396/1996 και του ν. 3756/2009, νοείται το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, στο οποίο χορηγείται άδεια σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

6. Υφιστάμενες, κατά την έναρξη ισχύος της άδειας της παραγράφου 1, έννομες σχέσεις ή καταστάσεις που αφορούν σε τηρούμενες στο Σ.Α.Τ. άυλες αξίες ή στο διαχειριστή του Σ.Α.Τ., σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 5, διέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014, τον παρόντα νόμο και τον Κανονισμό λειτουργίας του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων του παρόντος άρθρου.

7. Υφιστάμενοι, κατά το χρόνο έναρξης ισχύος της άδειας της παραγράφου 1, ειδικοί λογαριασμοί του άρθρου 15 της υπ' αριθμ. 3/304/10.6.2004 απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς παύουν να τηρούνται στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) από την έναρξη ισχύος της άδειας της παραγράφου 1. Υπόλοιπα κινητών αξιών που υφίστανται σε ειδικό λογαριασμό θανόντος διατηρούνται σε αυτόν εωσότου ολοκληρωθεί νομίμως η μεταφορά τους στους κληρονόμους. Αν ειδικός λογαριασμός διαθέτει υπόλοιπο κινητών αξιών, εκτός από τα υπόλοιπα που προκύπτουν λόγω κληρονομικής διαδοχής ή τηρούνται σε μερίδα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, εφαρμόζεται η διαδικασία των κάτωθι περιπτώσεων :

α) Το αργότερο μέσα σε τρίμηνη προθεσμία που αρχίζει μετά την πάροδο διμήνου από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, οι σχετικές κινητές αξίες πρέπει να μεταφερθούν με ευθύνη του δικαιούχου σε λογαριασμό χειριστή στο Σ.Α.Τ. του δικαιούχου, εκτός αν πρόκειται για την περίπτωση της παραγράφου 8.

β) Αν μετά την παρέλευση της προθεσμίας της περίπτωσης α΄ υφίσταται υπόλοιπο κινητών αξιών σε ειδικό λογαριασμό του άρθρου 15 της υπ' αριθμ. 3/304/10.6.2004 απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, οι εναπομείνουσες σε αυτόν κινητές αξίες εκποιούνται αναγκαστικά το αργότερο μέσα σε ένα τρίμηνο από την παρέλευση της προθεσμίας της περίπτωσης α΄. Η εκποίηση διενεργείται ύστερα από ανακοίνωση του διαχειριστή του Σ.Α.Τ. που πραγματοποιείται με τα μέσα της παραγράφου 9 τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν από την εκποίηση, από μέλος διαπραγμάτευσης μέσω τόπου διαπραγμάτευσης και βάσει των διαθέσιμων μεθόδων του τόπου αυτού. Η επιλογή του μέλους διαπραγμάτευσης διενεργείται ανά εκποίηση από τον διαχειριστή του Σ.Α.Τ. βάσει κατάστασης μελών κατ' αλφαβητική σειρά. Το προϊόν της εκποίησης μετά από αφαίρεση των πάσης φύσεως τελών ή εξόδων της εκποίησης κατατίθεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων επ' ονόματι του δικαιούχου. Τα πάσης φύσεως έξοδα κατάθεσης βαρύνουν τον δικαιούχο.

γ) Σε περίπτωση αναστολής διαπραγμάτευσης των προς εκποίηση κινητών αξιών ή αδυναμίας εκποίησης αυτών ολικά ή μερικά μέσα στην προθεσμία της περίπτωσης β΄, οι μη εκποιηθείσες κινητές αξίες κατατίθενται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, σε ειδικό λογαριασμό του στο Σ.Α.Τ., επ' ονόματι του δικαιούχου. Τα πάσης φύσεως έξοδα κατάθεσης βαρύνουν τον δικαιούχο.

δ) Αν στο υπόλοιπο του ειδικού λογαριασμού του δικαιούχου στο Σ.Α.Τ. έχει επιβληθεί κατάσχεση, οι κατασχεμένες κινητές αξίες εκποιούνται, σύμφωνα με την περίπτωση β΄, το αργότερο μέσα σε τρίμηνη προθεσμία που αρχίζει μετά την πάροδο ενός διμήνου από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Η κατάσχεση θεωρείται ως επιβληθείσα επί του προϊόντος της εκποίησης, όπως κατατίθεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, σύμφωνα με την περίπτωση β΄. Οι τυχόν μη εκποιηθείσες κινητές αξίες κατατίθενται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, σύμφωνα με την περίπτωση γ΄ με σχετική επισήμανση της κατάσχεσης επί αυτών.

8. Εφόσον σε, υφιστάμενο κατά το χρόνο έναρξης ι-

σχύος του παρόντος νόμου, ειδικό λογαριασμό του άρθρου 15 της υπ' αριθμ. 3/304/10.6.2004 απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς υφίστανται δεσμευμένες κινητές αξίες λόγω ενεχυρίασης ή άλλης επιβάρυνσης ισχύουν τα εξής:

α) το αργότερο μέσα σε τρίμηνη προθεσμία που αρχίζει μετά την πάροδο διμήνου από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, οι σχετικές κινητές αξίες πρέπει να μεταφερθούν υπό το χειρισμό χειριστή, τον οποίο ορίζει ο δικαιούχος, στο λογαριασμό αυτού στο Σ.Α.Τ., όπου και διατηρούνται δεσμευμένες από τον διαχειριστή του Σ.Α.Τ. ανάλογα με τους όρους της ενεχυρίασης ή επιβάρυνσης. Μετά το πέρας της ανωτέρω προθεσμίας, ο διαχειριστής του Σ.Α.Τ. οφείλει να ενημερώσει τα πρόσωπα υπέρ των οποίων έχουν συσταθεί τα σχετικά βάρη για την κατά τα ανωτέρω μεταφορά των κινητών αξιών. Αν ο δικαιούχος δεν έχει ορίσει χειριστή, το πρόσωπο υπέρ του οποίου έχει συσταθεί το βάρος, δικαιούται να ορίσει χειριστή στο λογαριασμό του δικαιούχου στο Σ.Α.Τ. μέσα σε ένα (1) μήνα από το πέρας της ανωτέρω προθεσμίας,

β) μετά την πάροδο της προθεσμίας της περίπτωσης α' και εφόσον οι κινητές αξίες παραμένουν στον ειδικό λογαριασμό του δικαιούχου και δεν έχει οριστεί ως προς αυτές χειριστής σύμφωνα με την περίπτωση α', οι σχετικές κινητές αξίες εκποιούνται αναγκαστικά, εφαρμοζόμενων αναλογικά των διατάξεων των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 7 και το προϊόν της εκποίησης ή οι μη εκποιηθείσες σύμφωνα με την παράγραφο γ' της παραγράφου 7 κινητές αξίες κατατίθενται με τη σχετική επιβάρυνση στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων,

γ) για ενεχυρίασεις ή επιβαρύνσεις μετά την πάροδο διμήνου από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζεται η περίπτωση δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 15 της υπ' αριθμ. 3/304/10.6.2004 απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και κάθε σχετική μεταφορά και δέσμευση κινητών αξιών υλοποιείται αντί του ειδικού λογαριασμού, στο λογαριασμό του δικαιούχου στο Σ.Α.Τ. υπό τον χειρισμό χειριστή που ορίζεται με τη σχετική σύμβαση,

δ) οι περιπτώσεις α' και β' εφαρμόζονται και αν για τις δεσμευμένες λόγω ενεχυρίασης ή επιβάρυνσης κινητές αξίες έχει επιβληθεί κατάσχεση.

9. Με απόφαση του διαχειριστή του Σ.Α.Τ. καθορίζεται κάθε τεχνικό ή διαδικαστικό θέμα σχετικό με την εφαρμογή των διαδικασιών των παραγράφων 7 και 8 μέσα σε ένα (1) μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Η ανωτέρω απόφαση και οι ανακοινώσεις που αφορούν τις διαδικασίες εκποίησης σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 7 και την περίπτωση β' της παραγράφου 8 δημοσιοποιούνται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του διαχειριστή του Σ.Α.Τ., καθώς και σε μία (1) ημερήσια πολιτική και μία (1) οικονομική εφημερίδα, που εκδίδονται στην Αθήνα, ευρείας κυκλοφορίας σε ολόκληρη τη χώρα.

Άρθρο 30

Τροποποιούμενες και λοιπές διατάξεις

1. Η παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 3606/2007 τροποποιείται ως εξής:

«1. Εφόσον κατασχεθούν εις χείρας μέλους σε Σύστημα χρηματοπιστωτικά μέσα, που δεν συνιστούν και δεν έχουν ως υποκείμενη αξία κινητές αξίες, τα οποία, κατά

το χρόνο της κατάσχεσης, είχαν πωληθεί χωρίς να έχει γίνει ακόμη η εκκαθάριση της σχετικής συναλλαγής ή είχαν λήξει γεννώντας υποχρεώσεις παράδοσης της υποκείμενης αξίας έναντι καταβολής του τιμήματος, αντικείμενο της κατάσχεσης αποτελεί το προϊόν της πώλησης ή της ανωτέρω λήξης, μετά την αφαίρεση φόρων, προμηθειών και λοιπών τελών και εξόδων, που περιέρχεται στο μέλος, αφού συμψηφισθούν τυχόν υφιστάμενες κατά το χρόνο της κατάσχεσης αντίθετες χρηματικές απαιτήσεις του μέλους κατά του δικαιούχου του προϊόντος της πώλησης ή της λήξης, μετά την αφαίρεση φόρων, προμηθειών και λοιπών τελών και εξόδων.»

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 3606/2007 η λέξη «κεφάλαια» αντικαθίσταται με τη λέξη «Κεφάλαια».

3. Η παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 2579/1998 (Α' 31), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 3943/2011 (Α' 66), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. α. Επιβάλλεται φόρος με συντελεστή δύο τοις χιλίοις (2%) στις πωλήσεις μετοχών εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης που λειτουργεί στην Ελλάδα σύμφωνα με το ν. 4514/2018, ανεξάρτητα από το αν οι σχετικές συναλλαγές διενεργούνται εντός ή εκτός των τόπων διαπραγμάτευσης («Φόρος Πώλησης»).

β. Ο Φόρος Πώλησης υπολογίζεται επί της αξίας πώλησης των μετοχών και βαρύνει τον πωλητή, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ενώσεις προσώπων ή ομάδες παρουσίας, χωρίς να εξετάζεται η ιθαγένεια και ο τόπος που διαμένουν ή κατοικούν ή έχουν την έδρα τους. Αν δεν καταχωρίζεται τιμή, ο φόρος υπολογίζεται επί της τιμής κλεισίματος του τίτλου, την ημέρα που διενεργήθηκε η συναλλαγή.

γ. Ο Φόρος Πώλησης επιβάλλεται επίσης και στις πωλήσεις μετοχών εισηγμένων σε αλλοδαπά χρηματιστήρια ή σε άλλους διεθνώς αναγνωρισμένους χρηματιστηριακούς θεσμούς, εφόσον οι πωλητές είναι φυσικά πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα ή ημεδαπές επιχειρήσεις ή αλλοδαπές επιχειρήσεις που έχουν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα. Ο οφειλόμενος φόρος υπολογίζεται επί της αξίας πώλησης των μετοχών, η οποία αναγράφεται στα εκδιδόμενα αποδεικτικά στοιχεία και αποδίδεται από τον πωλητή στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, στην οποία υπάγεται αυτός, μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα από αυτόν μέσα στον οποίο πωλήθηκαν οι μετοχές.

δ. Ο Φόρος Πώλησης υπολογίζεται και παρακρατείται κατά το διακανονισμό των συναλλαγών σε ημερήσια βάση, σύμφωνα με τις περιπτώσεις στ', ζ' και η'.

ε. Ο Φόρος Πώλησης επί των συναλλαγών που διακανονίζονται από κεντρικό αποθετήριο τίτλων υπολογίζεται και παρακρατείται από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, το οποίο χρεώνει σε ημερήσια βάση με το Φόρο Πώλησης τους συμμετέχοντες σε αυτό, για λογαριασμό των πωλητών.

στ. Το κεντρικό αποθετήριο τίτλων υποχρεούται, σύμφωνα με τις διαδικασίες του, να αποδίδει εφάπαξ στην αρμόδια για τη φορολογία του Δ.Ο.Υ. τον αναλογούντα φόρο για τις πωλήσεις μετοχών που διακανονίστηκαν μέσα σε κάθε μήνα, με δήλωση που υποβάλλεται μέχρι το τέλος του πρώτου δεκαπενθήμερου του επόμενου μήνα από το μήνα που διακανονίστηκαν οι ανωτέρω συναλλαγές.

ζ. Εφόσον ο διακανονισμός των συναλλαγών πώλησης διενεργείται εκτός του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων, ο υπολογισμός και η χρέωση του σχετικού Φόρου Πώλησης βαρύνει το συμμετέχοντα του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων ή άλλο διαμεσολαβητή που ενεργεί μέσω αυτού και ο οποίος διαμεσολαβεί στην εκτέλεση της συναλλαγής πώλησης για τον πωλητή. Το συνολικό ποσό του αναλογούντος φόρου συγκεντρώνεται από το συμμετέχοντα, βάσει των επιμέρους δηλώσεων και καταβολών των διαμεσολαβητών, και καταβάλλεται στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων. Το κεντρικό αποθετήριο τίτλων αποδίδει τον αναλογούντα φόρο βάσει δήλωσης που διαβιβάζεται σε αυτό από το συμμετέχοντα. Ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης του συμμετέχοντος, καθώς και η διαδικασία συλλογής δηλώσεων και πληροφοριών ορίζονται από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων. Ο φόρος αποδίδεται, σε μηνιαία βάση, στην αρμόδια για τη φορολογία του κεντρικού αποθετηρίου τίτλων Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) για όλες τις συναλλαγές πώλησης που διενεργήθηκαν και διακανονίστηκαν κατά τον προηγούμενο μήνα του μήνα απόδοσης. Η απόδοση του φόρου διενεργείται μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του σχετικού μήνα απόδοσης.

η. Ο Φόρος Πώλησης δεν επιβάλλεται ή δεν παρακρατείται, κατά περίπτωση, εφόσον προβλέπεται εξαίρεση σύμφωνα με ειδικές διατάξεις.»

4. Το Μέρος Δεύτερο του ν. 3606/2007 τροποποιείται ως εξής:

α) Ο τίτλος του Δεύτερου Μέρους του ν. 3606/2007 αντικαθίσταται ως εξής:

«ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ
ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

β) Ο τίτλος του Κεφαλαίου Α΄ του Δεύτερου Μέρους του ν. 3606/2007 αντικαθίσταται ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ
ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ»

γ) Η παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 3606/2007 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για τους σκοπούς του Μέρους αυτού νοούνται ως:

α) «Σύστημα»: Σύστημα κεντρικού αντισυμβαλλομένου, εκκαθάρισης, παρεμφερείς μηχανισμοί με ομοειδή χαρακτηριστικά ή και συνδυασμοί αυτών των συστημάτων που ασκούν δραστηριότητες οριστικοποίησης ή διευθέτησης της οριστικοποίησης σε χρηματοπιστωτικά μέσα.

β) «Διαχειριστής συστήματος»: Πρόσωπο ή πρόσωπα που διαχειρίζονται ή διευθύνουν τις δραστηριότητες Συστήματος.»

δ) Η παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 3606/2007 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το Σύστημα πρέπει κατ' ελάχιστο να παρέχει τα απαραίτητα εχέγγυα οργάνωσης για την άσκηση των δραστηριοτήτων εκκαθάρισης ή κεντρικού αντισυμβαλλομένου στο πλαίσιο λειτουργίας του, εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων των περιπτώσεων α΄, β΄, γ΄ και

στ΄ της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4514/2018, και επιπλέον:

α) να διαθέτει τους απαραίτητους μηχανισμούς για την αποτροπή συστημικών κινδύνων και τη συμμόρφωσή του με τις περί του αμετάκλητου του διακανονισμού διατάξεις του ν. 2789/2000 (Α΄ 21),

β) να λειτουργεί βάσει κανόνων που να διασφαλίζουν την ύπαρξη συνθηκών διαφάνειας για την άσκηση των δραστηριοτήτων εκκαθάρισης ή κεντρικού αντισυμβαλλομένου στο πλαίσιο λειτουργίας του, την ύπαρξη επαρκών και αποτελεσματικών όρων πρόσβασης των μελών του, ως και την ύπαρξη συνθηκών που να επιτρέπουν την άνευ διακρίσεων πρόσβαση, συμπεριλαμβανομένης της εξ΄ αποστάσεως πρόσβασης,

γ) να διαθέτει Κανονισμό Λειτουργίας Συστήματος με τον οποίο ρυθμίζονται ιδίως θέματα σχετικά με τις διαδικασίες κεντρικού αντισυμβαλλομένου ή εκκαθάρισης που εφαρμόζει, τους κανόνες πρόσβασης στο σύστημα και τις υποχρεώσεις των μελών σε αυτό, τους κανόνες διαχείρισης κινδύνου για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του συστήματος, καθώς και την ύπαρξη κεφαλαίου ασφαλειοδοτικού χαρακτήρα ή την υποχρέωση των μελών του για την παροχή ασφαλειών.»

ε) Η παρ. 5 του άρθρου 73 του ν. 3606/2007 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί, επίσης, να ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων τα Συστήματα δύνανται να αναλαμβάνουν την εκκαθάριση συναλλαγών που διενεργούνται σε αγορές άλλων κρατών – μελών ή τρίτης χώρας.»

στ) Η παρ. 2 του άρθρου 74 του ν. 3606/2007 καταργείται.

5. Το άρθρο 24 του ν. 2915/2001 (Α΄ 109) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 24

Το απόρρητο των κάθε μορφής καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και των κινητών αξιών που τηρούνται σε λογιστική μορφή σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων το οποίο λειτουργεί στην Ελλάδα ύστερα από άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς δεν ισχύει έναντι του δανειστή που έχει δικαίωμα κατάσχεσης της περιουσίας του δικαιούχου της κατάθεσης ή της κινητής αξίας. Το απόρρητο αίρεται μόνο για το χρηματικό ποσό που απαιτείται για την ικανοποίηση του δανειστή.»

6. Σε περίπτωση μέτρου αφερεγγυότητας που επιβάλλεται κατά συμμετέχοντος σε κεντρικό αποθετήριο τίτλων ή άλλου λόγου αναστολής ή ανάκλησης της άδειας λειτουργίας του που έχει ως συνέπεια την προσωρινή μεταφορά κινητών αξιών πελατών του συμμετέχοντος σε ειδικούς λογαριασμούς, τους οποίους χειρίζεται απευθείας το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, οι μεταφερόμενες κινητές αξίες εκποιούνται υποχρεωτικά από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, εφόσον δεν οριστεί άλλος συμμετέχων για την τήρηση αυτών. Για τον ορισμό του συμμετέχοντος και τη διενέργεια της εκποίησης εφαρμόζονται οι παράγραφοι 7 έως 9 του άρθρου 29. Η τρίμηνη προθεσμία της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 7 ως και η διμήνη προθεσμία της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 8 του άρθρου 29 αρχίζει την επομένη εργάσιμη ημέ-

ρα μετά το πέρας του ημερολογιακού μήνα μέσα στον οποίο πραγματοποιείται η μεταφορά των κινητών αξιών συνεπεία των περιπτώσεων μεταφοράς σύμφωνα με την παρούσα.

7. Οι παράγραφοι 1, 2, 3, 4, 5, και 6 ισχύουν από την έναρξη ισχύος της άδειας της παραγράφου 1 του άρθρου 29.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ
ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2016/2258
ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ
(ΕΕ) 2016/2258
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 6ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/16/ΕΕ
ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ
ΑΡΧΩΝ ΣΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ
ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ
ΑΠΟ ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 31

Με τα άρθρα 31 έως και 33 εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία με τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2258 του Συμβουλίου της 6ης Δεκεμβρίου 2016 (ΕΕ L 342 της 16.12.2016) για την τροποποίηση της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ (ΕΕ L 64 της 11.3.2011), όπως αυτή τροποποιήθηκε διαδοχικά με τις Οδηγίες 2014/107/ΕΕ του Συμβουλίου της 9ης Δεκεμβρίου 2014 (ΕΕ L 359 της 16.12.2014), (ΕΕ) 2015/2376 του Συμβουλίου της 8ης Δεκεμβρίου 2015 (ΕΕ L 332 της 18.12.2015) και (ΕΕ) 2016/881 του Συμβουλίου της 25ης Μαΐου 2016 (ΕΕ L 146 της 3.6.2016), όσον αφορά την πρόσβαση των φορολογικών αρχών σε πληροφορίες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η αρχική Οδηγία 2011/16/ΕΕ έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με τα Κεφάλαια Α΄ έως και Η΄ του ν. 4170/2013 (Α΄ 163) και οι τροποποιητικές αυτής Οδηγίες 2014/107/ΕΕ, (ΕΕ) 2015/2376 και (ΕΕ) 2016/881, με τα άρθρα 1 έως 4 του ν. 4378/2016 (Α΄ 55), με τα άρθρα 1 έως 6 του ν. 4474/2017 (Α΄ 80) και με τα άρθρα 1 έως 9 του ν. 4484/2017 (Α΄ 110), αντίστοιχα.

Άρθρο 32
(άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2258)

Οι διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 4174/2013 (Α΄ 170) αναριθμούνται σε παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου και προστίθενται παράγραφοι 2, 3 και 4, που έχουν ως εξής:

«2. Για τους σκοπούς της εφαρμογής και επιβολής του ν. 4170/2013, όπως ισχύει, και διασφάλισης της λειτουργίας της διοικητικής συνεργασίας που θεσπίζεται η πρόσβαση της Φορολογικής Διοίκησης και εν γένει των φορολογικών αρχών, δυνάμει των διατάξεων του ίδιου νόμου, στους μηχανισμούς, τις διαδικασίες, τα έγγραφα και τις πληροφορίες που προβλέπονται στα άρθρα 13, 14 παράγραφοι 4, 20, 21 και 30 του ν. 4557/2018 (Α΄ 139).

3. Με κοινή απόφαση του καθ΄ ύλην αρμόδιου Υπουργού, του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων μπορεί να ορίζο-

νται τα ειδικότερα θέματα της πρόσβασης της Φορολογικής Διοίκησης και εν γένει των φορολογικών αρχών, στους μηχανισμούς, τις διαδικασίες, τα έγγραφα και τις πληροφορίες της παραγράφου 2.

4. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων μπορεί να ορίζονται ειδικότερα θέματα των φορολογικών ελέγχων βάσει του πλαισίου της αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»

Άρθρο 33
Έναρξη ισχύος
(άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2258)

Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου 32 αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2018.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 34
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4428/2016

1. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του Τμήματος 3 της μετάφρασης της Πολυμερούς Συμφωνίας Αρμόδιων Αρχών στην ελληνική γλώσσα, όπως κυρώνεται με το άρθρο πρώτο του ν. 4428/2016, οι λέξεις «Με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου» αντικαθίστανται με τις λέξεις «Κατά παρέκκλιση του προηγούμενου εδαφίου».

2. Στο δεύτερο εδάφιο της Ενότητας Β΄ του Τμήματος V του Παραρτήματος Ι της παρ. 1 του άρθρου τρίτου του ν. 4428/2016, οι λέξεις «Ενότητα Δ΄» αντικαθίστανται με τις λέξεις «Ενότητα Γ΄».

3. Στο τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 της Ενότητας Γ΄ του Τμήματος V του Παραρτήματος Ι της παρ. 1 του άρθρου τρίτου του ν. 4428/2016, οι λέξεις «Ενότητα Δ΄» αντικαθίστανται με τις λέξεις «Ενότητα Γ΄».

4. Στην περίπτωση ii) της παρ. 4 και της παρ. 5 της Ενότητας Δ΄ του Τμήματος VIII του Παραρτήματος Ι της παρ. 1 του άρθρου τρίτου του ν. 4428/2016, οι λέξεις «της παρ. 3» αντικαθίστανται με τις λέξεις «της παρ. 4».

5. Στην παρ. 2 του άρθρου τέταρτου του ν. 4428/2016, οι λέξεις «της παραγράφου 3» αντικαθίστανται με τις λέξεις «της παραγράφου 4».

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 35
Τροποποίηση του άρθρου 14 του Κώδικα
Φορολογίας Εισοδήματος

Στην περίπτωση θ΄ της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4172/2013 (Α΄ 167) μετά τη φράση «και του Λιμενικού Σώματος», προστίθεται η φράση «η πτητική αποζημίωση που καταβάλλεται στους πιλότους της πολιτικής αεροπορίας και της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας.»

Άρθρο 36
Επιστροφή φόρου εισοδήματος και ΦΠΑ

Σε εκκρεμείς, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος, υποθέσεις ελέγχου επιστροφής φόρου εισο-

δήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων ή φόρου προστιθέμενης αξίας φυσικών προσώπων ή νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, εφόσον το συνολικώς αιτηθέν ποσό των εκκρεμών αιτήσεων ανέρχεται μέχρι του ύψους των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, ανά φορολογία και ανά δικαιούχο, η επιστροφή διενεργείται άμεσα, με την επιφύλαξη των περί παραγραφής διατάξεων. Ως εκκρεμείς νοούνται οι υποθέσεις ελέγχου για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί προσωρινός διορθωτικός προσδιορισμός φόρου. Για τις επιστροφές του παρόντος άρθρου δύναται να διενεργείται έλεγχος σε δείγμα που επιλέγεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 4174/2013 (Α΄ 170).

Άρθρο 37
Τροποποίηση του άρθρου 54Α του Κώδικα
Φορολογικής Διαδικασίας

Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 54Α του ν. 4174/2013 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Είναι δυνατή, μετά από αίτηση του υπόχρεου, η χορήγηση πιστοποιητικού για μεταβίβαση συγκεκριμένου ακινήτου με παρακράτηση και απόδοση του συνολικά οφειλόμενου ποσού κύριων και πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων για όλα τα ακίνητα για τα οποία είναι υπόχρεος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο.»

Άρθρο 38
Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 4223/2013

Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013 (Α΄ 287), προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Για το έτος 2018 απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. τα δικαιώματα επί του συνόλου της ακίνητης περιουσίας των θανόντων εξαιτίας των πυρκαγιών του προηγούμενου εδαφίου.»

Άρθρο 39
Μέτρα ενίσχυσης πυρόπληκτων συνταξιούχων

Τα οριζόμενα στην αριθμ. Φ.11321/οικ. 42090/959 1.8.2018 απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β΄ 3176) έχουν εφαρμογή και για τα πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85).

Άρθρο 40
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4270/2014

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 102 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Από 1.1.2019 και εφεξής, τυχόν αδιάθετο υπόλοιπο κατατίθεται, εντός της αυτής ως άνω προθεσμίας, σε λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος.»

2. Το άρθρο 156 του ν. 4270/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Λογιστικό Πλαίσιο Γενικής Κυβέρνησης

1. Με το Λογιστικό Πλαίσιο της Γενικής Κυβέρνησης επιδιώκεται ο λογιστικός χειρισμός των συναλλαγών της

με ομοιόμορφο τρόπο, η αληθής και ορθή απεικόνιση της οικονομικής κατάστασης και της περιουσιακής διάρθρωσής της, η διευκόλυνση της κατάρτισης ενοποιημένων χρηματοοικονομικών αναφορών, η ορθή εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητάς της, η άντληση αξιόπιστων πληροφοριών κάθε φύσης για αξιοποίηση, τόσο από τις διάφορες υπηρεσίες όσο και από τους διεθνείς οργανισμούς, η εξαγωγή δεδομένων βάσει του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ΕΣΛ), η απλούστευση και διευκόλυνση των κάθε μορφής ελέγχων.

2. Όλες οι δημόσιες οικονομικές συναλλαγές της Γενικής Κυβέρνησης, τόσο ως προς τα έσοδα όσο και ως προς τις δαπάνες, διαρθρώνονται και ταξινομούνται στην ίδια κατηγοριοποίηση, τόσο για τον προϋπολογισμό όσο και για τη λογιστική απεικόνιση. Οι ταξινομήσεις αυτές σχεδιάζονται σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και διαρθρώνονται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η περιεκτική παρουσίαση στον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό όλων των εσόδων και δαπανών και όλων των πιστώσεων που εγκρίνονται από τη Βουλή.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται:

- α. οι βασικές αρχές και κανόνες του Λογιστικού Πλαισίου της Γενικής Κυβέρνησης,
- β. το βασικό σχέδιο λογαριασμών,
- γ. τα τηρούμενα λογιστικά αρχεία και ο τρόπος τήρησής τους,
- δ. ο χρόνος έναρξης ισχύος του Λογιστικού Πλαισίου της Γενικής Κυβέρνησης και
- ε. κάθε άλλο σχετικό θέμα.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται:

- α. Η πλήρης ανάπτυξη του βασικού σχεδίου λογαριασμών του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 3, η ανάπτυξη των ταξινομήσεων του προϋπολογισμού, το περιεχόμενο των αναλυτικών λογαριασμών, η μεταξύ τους συνδεσμολογία και οι αναλυτικές οδηγίες για την αρχική αναγνώριση, τη μεταγενέστερη επιμέτρηση και την παρουσίαση των στοιχείων των χρηματοοικονομικών αναφορών και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

β. Το περιεχόμενο του προσαρτήματος των χρηματοοικονομικών αναφορών.

5. Μέχρι την έκδοση και θέση σε ισχύ του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 3 εξακολουθεί να ισχύει η εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος στη σύνταξη του Ισολογισμού, του Απολογισμού, των οικονομικών καταστάσεων και στο σχεδιασμό γενικά της λογιστικής της Γενικής Κυβέρνησης, που καθορίστηκε με:

α. το π.δ. 15/2011 «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της Διπλογραφικής Λογιστικής Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης» (Α΄ 30), για την Κεντρική Διοίκηση,

β. το π.δ. 80/1997 «Ορισμός του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου για τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης» (Α΄ 68), για τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης,

γ. το π.δ. 205/1998 «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» (Α΄ 163), για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,

δ. το π.δ. 146/2003 «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δημοσίων Μονάδων Υγείας» (Α' 122) και το ν. 3697/2008 σχετικά με την «Ενίσχυση της διαφάνειας του Κρατικού Προϋπολογισμού, έλεγχος των δημοσίων δαπανών, μέτρα φορολογικής δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις» (Α' 194), για τα δημόσια νοσοκομεία,

ε. το π.δ. 315/1999 «Περί του ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δήμων και Κοινοτήτων (Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού)» (Α' 302), για τους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού και κατ' αναλογία για τους Ο.Τ.Α. Β' βαθμού.»

Άρθρο 41

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4314/2014

1. Η παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4314/2014 (Α' 265) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αρχή Ελέγχου της παρ. 4 του άρθρου 123 του Κανονισμού (ΕΚ) 1303/2013 για όλα τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 και του ΕΠ «Αλιεία και Θάλασσα 2014-2020» ορίζεται η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.), η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών. Η Ε.Δ.ΕΛ. αποτελείται από τα παρακάτω μέλη:

α) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, ως Πρόεδρο,

β) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Ελέγχων,

γ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Α' Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων,

δ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Β' Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων,

ε) τον Προϊστάμενο του Αυτοτελούς Τμήματος Έκτακτων Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων και

στ) δύο (2) εμπειρογνώμονες από το δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα που διαθέτουν εμπειρία σε θέματα εφαρμογής δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και ελέγχου συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή δημοσίων έργων ή κρατικών ενισχύσεων. Στην Ε.Δ.ΕΛ. δύναται να μετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο Προϊστάμενος του Αυτοτελούς Τμήματος Νομικής Υποστήριξης της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων. Με την ίδια ή όμοια απόφαση ορίζονται τα αναπληρωματικά μέλη της Ε.Δ.ΕΛ. και η γραμματεία αυτής, η οποία στελεχώνεται από υπαλλήλους της Γενικής Διεύθυνσης. Ανάλογα με το θέμα το οποίο εξετάζεται, εισηγητής της Ε.Δ.ΕΛ. είναι ο εκ των μελών της καθ' ύλην αρμόδιος Προϊστάμενος, ο οποίος μετέχει στη σύνθεση της Επιτροπής χωρίς δικαίωμα ψήφου. Για τα μέλη και τη γραμματεία της Ε.Δ.ΕΛ., έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4314/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για τις ανάγκες της εκτέλεσης των ελέγχων και τη λειτουργία της Ε.Δ.ΕΛ. συστάθηκαν στη Γενική Διεύθυνση Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών οργανικές μονάδες (Διευθύν-

σεις και Αυτοτελή Τμήματα), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο π.δ. 142/2017 (Α' 181), όπως ισχύει κάθε φορά.»

3. Η περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4314/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«(α) Οι υπάλληλοι που υπηρετούν στις οργανικές μονάδες της παραγράφου 1 και είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της Ε.Δ.ΕΛ., θεωρούνται, κατά την έννοια του νόμου, αυτού ελεγκτικά όργανα.»

4. Η παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 4314/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η στελέχωση των θέσεων των Διευθύνσεων και των Αυτοτελών Τμημάτων της παραγράφου 1 μπορεί να γίνεται και με υπαλλήλους που αποσπώνται ή μετατάσσονται ή μετακινούνται από το Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. και τα κρατικά Ν.Π.Δ.Δ., με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων και με την επιφύλαξη των οριζόμενων στις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 3801/2009 (Α' 163) και του άρθρου 79 του ν. 3584/2007 (Α' 143). Η στελέχωση των Διευθύνσεων και των Αυτοτελών Τμημάτων της παραγράφου 1, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, πραγματοποιείται κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, στην οποία θα ορίζονται κατ' ελάχιστο τα τυπικά προσόντα και η αναγκαία εμπειρία των υποψηφίων, καθώς και η διαδικασία αξιολόγησης. Ο χρόνος υπηρεσίας των κατά τα ανωτέρω μετατασσόμενων ή μεταφερόμενων υπαλλήλων στους φορείς από τους οποίους προέρχονται, θεωρείται, για τη μισθολογική και βαθμολογική τους εξέλιξη, ως διανυθείς στην υπηρεσία που τοποθετούνται.»

5. Η παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 4314/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι τακτικοί έλεγχοι διενεργούνται βάσει ετήσιου προγραμματισμού, που εγκρίνεται από την Ε.Δ.ΕΛ. στο πλαίσιο της στρατηγικής ελέγχου.»

6. Η περίπτωση α' της παρ. 6 του άρθρου 12 του ν. 4314/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Οι έλεγχοι διενεργούνται από ελεγκτικές ομάδες οι οποίες αποτελούνται από υπαλλήλους που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της Ε.Δ.ΕΛ.. Για την έκδοση της απόφασης συγκρότησης των ελεγκτικών ομάδων και της μετακίνησής τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4 της υποπαραγράφου Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του Μέρους Β' του ν. 4336/2015 (Α' 94), αρμόδιος είναι ο Πρόεδρος της Ε.Δ.ΕΛ..»

7. Η περίπτωση α' της παρ. 7 του άρθρου 12 του ν. 4314/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο κατόπιν αιτιολογημένης και διαπιστωμένης αδυναμίας της Ε.Δ.ΕΛ. να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις ελέγχου πράξεων της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 11, λόγω του εξειδικευμένου αντικειμένου τους, η διενέργεια των ελέγχων αυτών δύναται να ανατεθεί σε ελεγκτικές εταιρείες, που δεν σχετίζονται, με οποιονδήποτε τρόπο, με τη διαχείριση των προγραμμάτων, την υλοποίηση των έργων και την πιστοποίηση των δαπανών. Η Ε.Δ.ΕΛ., μετά από εισήγηση του Προϊσταμένου της εκάστοτε αρμόδιας για τον έλεγχο Διεύθυνσης Ελέγχου, εισηγείται

σχετικά στον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος είναι αρμόδιος για την τήρηση των διαδικασιών ανάθεσης. Η ελεγκτική εταιρεία διενεργεί τον έλεγχο πάντα παρουσία ελεγκτή της Ε.Δ.ΕΛ.»

8. Η περίπτωση (α) της παρ. 8 του άρθρου 12 του ν. 4314/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«(α) Μετά το πέρας του ελέγχου, το όργανο ελέγχου των παραγράφων 6 και 7, συντάσσει έκθεση προσωρινών αποτελεσμάτων ελέγχου, στην οποία περιλαμβάνει και τυχόν συστάσεις για τη λήψη αναγκαίων δημοσιονομικών διορθώσεων, και την υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων. Η Διεύθυνση αυτή, αφού ελέγξει την πληρότητα της έκθεσης, την κοινοποιεί στον ελεγχόμενο, στην οικεία Διαχειριστική Αρχή και στον κατά περίπτωση ενδιαμέσο φορέα διαχείρισης, στην Αρχή Πιστοποίησης και στην Εθνική Αρχή Συντονισμού. Οι ανωτέρω φορείς έχουν δικαίωμα να υποβάλουν εγγράφως αντιρρήσεις ή και παρατηρήσεις εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα επίδοσης της έκθεσης ελέγχου. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, οι εκθέσεις προσωρινών αποτελεσμάτων ελέγχου με τις τυχόν αντιρρήσεις ή και παρατηρήσεις των ανωτέρω φορέων και σχετική εισήγηση της εκάστοτε αρμόδιας Διεύθυνσης Ελέγχου εξετάζονται από την Ε.Δ.ΕΛ., η οποία εγκρίνει και οριστικοποιεί τα αποτελέσματα των ελέγχων. Στη συνεδρίαση της Ε.Δ.ΕΛ. δύναται να παρευρίσκονται, μετά από πρόσκλησή της, οι φορείς που υπέβαλαν αντιρρήσεις ή και παρατηρήσεις, για την υποστήριξη των θέσεών τους. Τα οριστικά αποτελέσματα των ελέγχων της Ε.Δ.ΕΛ. κοινοποιούνται σε όλους τους ανωτέρω φορείς, καθώς και σε όποιο φορέα κρίνεται από την Ε.Δ.ΕΛ. αναγκαία η κοινοποίηση. Στις περιπτώσεις διαπίστωσης σημαντικού ευρήματος με δημοσιονομική επίπτωση ή υπόνοιας απάτης, τα οριστικά αποτελέσματα των ελέγχων της Ε.Δ.ΕΛ. κοινοποιούνται επιπλέον και στο Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.).»

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί αχρεωστήτως ή παράνομως καταβληθείσα δαπάνη, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 33. Η αρμοδιότητα για την έκδοση των αποφάσεων ανάκτησης των αχρεωστήτως ή παράνομως καταβληθεισών δαπανών ανήκει στον Υπουργό Οικονομικών.»

9. Η παρ. 10 του άρθρου 12 του ν. 4314/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Για τους ελέγχους του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 6 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015, καθώς και οι διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 48 του παρόντος νόμου, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.»

10. Οι περιπτώσεις α', β' και γ' της παρ. 13 του άρθρου 12 του ν. 4314/2014 αντικαθίστανται ως εξής:

«α) Το εν γένει προσωπικό των οργανικών μονάδων (Διευθύνσεων και Αυτοτελών Τμημάτων) της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων δεν δίδεται ποινικά για τα διαλαμβανόμενα σε έκθεση ελέγχου που συνέταξε ή συνυπέγραψε κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Εξαιρούνται των ανωτέρω η περίπτωση κατά την οποία το προσωπικό ενήργησε με δόλο, η παραβίαση του απορρήτου των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση του κατά την άσκηση των καθηκόντων του και η παράβαση του καθήκοντος εξεμύθειας των ελεγκτικών οργάνων.»

Οι διατάξεις της παρούσας περίπτωσης έχουν εφαρμογή και για τους Ελεγκτές του Μητρώου Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της Ε.Δ.ΕΛ. και του Μητρώου Εμπειρογνομόνων, όταν συμμετέχουν σε ελέγχους των οργανικών μονάδων (Διευθύνσεων και Αυτοτελών Τμημάτων) της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων.

β) Το εν γένει προσωπικό των οργανικών μονάδων (Διευθύνσεων και Αυτοτελών Τμημάτων) της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, εφόσον εξετάζεται ή δίδεται για αποδιδόμενες σε αυτό πράξεις ή παραλείψεις, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων, μπορεί να εκπροσωπείται από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), κατόπιν έγγραφου αιτήματος του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων προς το Ν.Σ.Κ., στο οποίο, κατόπιν σχετικής προκαταρκτικής έρευνας βεβαιώνεται ότι ο εξεταζόμενος ή διωκόμενος ενήργησε προς το δημόσιο συμφέρον και έγκρισης του αιτήματος αυτού από τον Υπουργό Οικονομικών.

γ) Τα μέλη της Ε.Δ.ΕΛ. και το εν γένει προσωπικό των οργανικών μονάδων (Διευθύνσεων και Αυτοτελών Τμημάτων) της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, δεν υπέχουν προσωπικά αστική ευθύνη έναντι οποιουδήποτε για πράξεις ή παραλείψεις τους κατά την άσκηση των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους. Η διάταξη αυτή δεν απαλλάσσει τους ανωτέρω από ευθύνη τους έναντι του Ελληνικού Δημοσίου για πράξεις ή παραλείψεις από δόλο ή βαρεία αμέλεια.

Οι διατάξεις των περιπτώσεων β' και γ' έχουν εφαρμογή και για τους Ελεγκτές του Μητρώου Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της Ε.Δ.ΕΛ. και του Μητρώου Εμπειρογνομόνων που φέρουν την υπαλληλική ιδιότητα, όταν συμμετέχουν σε ελέγχους των οργανικών μονάδων (Διευθύνσεων και Αυτοτελών Τμημάτων) της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων.»

11. Η παρ. 14 του άρθρου 12 του ν. 4314/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«14. Τα προβλεπόμενα στην προηγούμενη παράγραφο εφαρμόζονται αναλόγως κατά την άσκηση όλων των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία αρμοδιοτήτων του Αυτοτελούς Τμήματος Εκτακτων Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, εφόσον κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, οι υπάλληλοι κληθούν ενώπιον των δικαστηρίων.»

12. Η περίπτωση α' της παρ. 15 του άρθρου 12 του ν. 4314/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Τα θέματα λειτουργίας της Ε.Δ.ΕΛ. και των οργανικών μονάδων που την υποστηρίζουν.»

13. α) Η περίπτωση γ' της παρ. 15 του άρθρου 12 του ν. 4314/2014 αναριθμείται σε δ'.

β) Μετά την περίπτωση β' της παρ. 15 του άρθρου του ν. 4314/2014 προστίθεται νέα περίπτωση γ' ως εξής:

«(γ) οι διαδικασίες με τις οποίες διενεργούνται οι έλεγχοι αρμοδιότητας του Αυτοτελούς Τμήματος Εκτακτων Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τους ελέγχους αυτούς, η διενέργεια των οποίων, εφόσον υπάρχουν λόγοι επείγοντος και κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης της Ε.Δ.ΕΛ., είναι δυνατή, και πριν την έκδοση της υπουργικής απόφασης της παρούσας περι-

πτώσης, με τις διαδικασίες και τη μεθοδολογία που προβλέπονται για τους τακτικούς ελέγχους της Ε.Δ.ΕΛ., προσαρμοσμένες στις ανάγκες των έκτακτων ελέγχων.».

Άρθρο 42

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4549/2018

1. Μετά την υποπερίπτωση βγ΄ της περίπτωσης β΄ του άρθρου 91 του ν. 4549/2018 (Α΄ 105), τα λοιπά εδάφια της περίπτωσης β΄ αντικαθίστανται ως εξής:

«βγ) που έχουν πληγεί από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα ή σοβαρές οικονομικές διαταραχές, αυστηρά προς επανόρθωση της προκληθείσας ζημίας και συνέχιση της οικονομικής τους δραστηριότητας, αφαιρουμένου τυχόν καταβληθέντος ποσού ασφαλιστικής αποζημίωσης.

Η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου δύναται να παρέχεται και υπέρ προβληματικών, κατά την έννοια του ενωσιακού δικαίου, επιχειρήσεων με τη μορφή ενίσχυσης διάσωσης και ενίσχυσης αναδιάρθρωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων» (ΕΕ C 249 της 31.7.2014).

Δεν επιτρέπεται η παροχή της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου σε ιδιωτικές επιχειρήσεις που έχουν υπαχθεί στην πτωχευτική ή προπτωχευτική διαδικασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα, στις εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά ή σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, σε επιχειρήσεις με βεβαιωμένες στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. οφειλές από εγγυημένα δάνεια, καθώς και σε επιχειρήσεις με σημαντικό ύψος βεβαιωμένων φορολογικών οφειλών, όπως αυτό προσδιορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε..»

2. Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης δ΄ του άρθρου 91 του ν. 4549/2018 η φράση «Κρατικών φορέων δημοσίου ή ιδιωτικού ή μικτού δικαίου:

δα) Που» αντικαθίσταται με τη φράση:

«Κρατικών φορέων δημοσίου ή ιδιωτικού ή μικτού δικαίου, εφόσον η παρεχόμενη εγγύηση δεν συνιστά κρατική ενίσχυση ή, σε περίπτωση που συνιστά κρατική ενίσχυση με τη μορφή εγγύησης, μόνο αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του σχετικού ενωσιακού δικαίου περί κρατικών ενισχύσεων, ιδίως δε κρατικών φορέων δημοσίου, ιδιωτικού ή μικτού δικαίου: δα) που».

3. Η περίπτωση β΄ της παρ. 2 του άρθρου 93 του ν. 4549/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Για τις Μεγάλες Επιχειρήσεις, σύμφωνα με την εκάστοτε εγκεκριμένη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μεθοδολογία για τον υπολογισμό του ακριβούς ύψους της προμήθειας ασφαλείας.»

Άρθρο 43

Στα μέλη των συλλογικών οργάνων που συγκροτήθηκαν με αποφάσεις των οικείων Υπουργών κατά τα έτη 2016 και 2017, για την επισκόπηση δαπανών στα Υπουργεία και τους εποπτευόμενους φορείς τους, στα πλαίσια του προγράμματος οικονομικής πολιτικής, καταβάλλεται αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατά παρέκκλιση των

κείμενων διατάξεων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, ο τρόπος και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καταβολής της εν λόγω αποζημίωσης.

Άρθρο 44

Τροποποίηση του άρθρου 25 του ν. 4354/2015

Στο άρθρο 25 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176) προστίθεται παράγραφος 13 ως εξής:

«13. Για τη μισθολογική κατάταξη στα Μ.Κ. του άρθρου 9 των υπαλλήλων που μετατάσσονται από κατώτερη σε ανώτερη κατηγορία εκπαίδευσης, λαμβάνεται υπόψη το σύνολο της υπηρεσίας που είχε διανυθεί και λαμβανόταν υπόψη για τη μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη στα Μ.Κ. της κατώτερης εκπαιδευτικής βαθμίδας.»

Άρθρο 45

Ρύθμιση μισθολογικών ζητημάτων

1. Η προσωπική διαφορά της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176), όπως αυτή διαμορφώθηκε κατ'εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4024/2011 (Α΄ 226), χορηγείται, από 1.9.2018, σε όλους τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων των αποφοίτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.), που έχουν διοριστεί ή μεταταχθεί μετά την 1.11.2011 έως και την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, του Υπουργείου Οικονομικών και των εποπτευομένων από αυτό νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου, της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθώς επίσης και ως διοικητικό προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) και του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΛ.Συν.).

2. Για τους σκοπούς του παρόντος και για τον υπολογισμό της προσωπικής διαφοράς εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των άρθρων 28 και 29 του ν. 4024/2011, όπως ίσχυαν πριν την κατάργησή τους, καθώς και των άρθρων 26 και 27 του ν. 4354/2015, χωρίς να είναι δυνατός ο υπολογισμός τυχόν πλάσματικού χρόνου για την περαιτέρω μισθολογική εξέλιξη των ως άνω υπαλλήλων και χωρίς να είναι δυνατή η αναδρομική λήψη διαφοράς αποδοχών για το χρονικό διάστημα πραγματικής υπηρεσίας πριν την 1.9.2018.

3. Η παραπάνω προσωπική διαφορά συμψηφίζεται με κάθε άλλη προσωπική διαφορά που είχε χορηγηθεί στους εν λόγω υπαλλήλους δυνάμει άλλων διατάξεων.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν έχουν εφαρμογή στους υπαγόμενους στις διατάξεις της υποπαραγράφου ΙΔ.3 της παρ. ΙΔ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α΄ 107), του άρθρου 188 του ν. 4261/2014 (Α΄ 107) και του άρθρου 14 του ν. 4350/2015 (Α΄ 161).

Άρθρο 46

Τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 3086/2002

1. Η παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 3086/2002 (Α΄ 324), όπως ισχύει, αναριθμείται σε παράγραφο 7.

2. Μετά την παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 3086/2002, όπως ισχύει, προστίθεται νέα παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Κατά την εκδίκαση σε πρώτο βαθμό των αιτήσεων οφειλετών του Δημοσίου που προβλέπονται στο άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 3869/2010 (Α' 130), αλλά και κατά τη διαδικασία του προδικαστικού συμβιβασμού ή της προσωρινής ρύθμισης των άρθρων 5 έως 7 του ίδιου νόμου, το Ελληνικό Δημόσιο εκπροσωπείται από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας για την επιδίωξη της είσπραξης των οφειλών του αιτούντα Υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης, στον οποίο γίνεται η κοινοποίηση των αιτήσεων και των αποφάσεων που θα εκδοθούν. Εντός των προθεσμιών που καθορίζονται από τον παραπάνω νόμο, διαβιβάζονται από την ανωτέρω Υπηρεσία στη Γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου οι απόψεις της για το σχέδιο ρύθμισης οφειλών και για το σύνολο των ισχυρισμών και αιτημάτων του αιτούντος, καθώς και κάθε αναγκαίο έγγραφο και στοιχείο σχετικά με τα χρέη του. Ο Προϊστάμενος της παραπάνω Υπηρεσίας παρίσταται ενώπιον του Δικαστηρίου σε όλα τα στάδια της διαδικασίας με γραπτή δήλωσή του, η οποία αποστέλλεται με το φάκελο των απόψεων της Υπηρεσίας προς τη Γραμματεία του Δικαστηρίου. Σε ειδικές περιπτώσεις υποθέσεων που παρουσιάζουν ιδιαίτερα νομικά προβλήματα, η ανωτέρω Υπηρεσία μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα τον ορισμό, ως εκπροσώπου, μέλους του Ν.Σ.Κ. ή δικηγόρου, σε έδρες Πρωτοδικείων που δεν λειτουργεί Γραφείο του Ν.Σ.Κ.. Η μη άσκηση εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου, των ενδίκων βοηθημάτων ή μέσων που προβλέπονται από γενικές ή ειδικές διατάξεις αποφασίζεται από τον Προϊστάμενο της παραπάνω αρμόδιας υπηρεσίας με επισημειωματική πράξη στο φάκελο της υπόθεσης. Όλα τα παραπάνω ένδικα βοηθήματα και μέσα, ασκούνται για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου από μέλος του Ν.Σ.Κ., ύστερα από αιτιολογημένη γνώμη της ανωτέρω Υπηρεσίας, στην οποία επισυνάπτεται έγκαιρα ο φάκελος της υπόθεσης. Σε περίπτωση άσκησης ενδίκου βοηθήματος ή μέσου από άλλο διάδικο που στρέφεται κατά του Ελληνικού Δημοσίου, ο φάκελος της υπόθεσης διαβιβάζεται από την παραπάνω Υπηρεσία στο Ν.Σ.Κ., το οποίο αναλαμβάνει την περαιτέρω εκπροσώπηση του Ελληνικού Δημοσίου. Οι παραπάνω ρυθμίσεις εφαρμόζονται σε υποθέσεις αιτήσεων, που κατατίθενται μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εφεξής, καθώς και σε αιτήσεις η εκδίκαση των οποίων έχει προσδιορισθεί μετά δίμηνο τουλάχιστον από την ημερομηνία αυτή.»

Άρθρο 47

Αρμοδιότητες και λειτουργία του Κ.Υ.Σ.ΔΙ.Π.

1. Το Κ.Υ.Σ.ΔΙ.Π. είναι αρμόδιο για όλα τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του κάθε φύσης και σχέσης εργασίας διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού όλων των υπηρεσιών αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (εκτός αυτών που από διάταξη νόμου υπάγονται στην αρμοδιότητα άλλων υπηρεσιακών συμβουλίων) περιλαμβανομένων και των Ν.Π.Δ.Δ. που δεν έχουν δικά τους υπηρεσιακά συμβούλια, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των Περιφερειακών Υπηρεσιακών Συμβουλίων Διοικητικού Προσωπικού (Π.Υ.Σ.ΔΙ.Π.).

Ειδικότερα, το Κ.Υ.Σ.ΔΙ.Π. ασκεί αρμοδιότητες υπηρεσιακού συμβουλίου για:

α. τους υπαλλήλους των Γενικών Γραμματειών του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), των Γενικών Αρχείων του Κράτους (Γ.Α.Κ.) που αποτελούν αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες υπαγόμενες απευθείας στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 3 του ν.δ. 4434/1964, Α' 217 και άρθρο 34 του ν. 1946/1991, Α' 91, αντιστοίχως),

β. τους διοικητικούς υπαλλήλους των ισοτίμων προς τα δημόσια ιδιωτικών σχολείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο (άρθρο 65 του ν. 1566/1985, Α' 167),

γ. τους διοικητικούς υπαλλήλους των Δημοσίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Δ.Ι.Ε.Κ.),

δ. τους διοικητικούς υπαλλήλους φορέων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που από ειδικές διατάξεις υπάγονται στην αρμοδιότητα του Κ.Υ.Σ.ΔΙ.Π. του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

ε. τους υπαλλήλους των Δημοσίων Βιβλιοθηκών (άρθρο 8 παρ. 5 του ν. 3149/2003, Α' 141),

στ. το κάθε φύσης και σχέσης εργασίας διοικητικό προσωπικό της μειονοτικής εκπαίδευσης,

ζ. τους διοικητικούς υπαλλήλους των Περιφερειακών Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και των Διευθύνσεων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

2. Οι περιπτώσεις α' έως ε' του άρθρου 1 του π.δ. 182/2004 (Α' 161) καταργούνται, ενώ οι ειδικότερες αρμοδιότητες του Κ.Υ.Σ.ΔΙ.Π., όπως περιγράφονται στο ανωτέρω άρθρο, εξακολουθούν να ασκούνται από το Κ.Υ.Σ.ΔΙ.Π., πλην αυτών που από διάταξη νόμου υπάγονται στην αρμοδιότητα άλλων υπηρεσιακών συμβουλίων.

3. Στο Κ.Υ.Σ.ΔΙ.Π. περιέρχονται όλες οι υποθέσεις που εκκρεμούν στα υπηρεσιακά συμβούλια που λειτουργούν μέχρι τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης που πρόκειται να το συγκροτήσει.

Όταν συζητούνται θέματα των διοικητικών υπαλλήλων των περιπτώσεων α' έως δ' της παραγράφου 1, καθώς και των Ν.Π.Δ.Δ. που δεν έχουν δικά τους υπηρεσιακά συμβούλια, μετέχουν, ως αιρετά μέλη, υπάλληλοι οι οποίοι εκλέγονται από το σύνολο των υπαλλήλων των ως άνω υπηρεσιών.

Όταν συζητούνται θέματα διοικητικών υπαλλήλων των περιπτώσεων στ' και ζ' της παραγράφου 1, μετέχουν ως αιρετά μέλη, υπάλληλοι οι οποίοι εκλέγονται από το σύνολο των υπαλλήλων των υπηρεσιών αυτών.

Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 8 και της παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 3149/2003, (Α' 141) περί συμμετοχής αιρετών εκπροσώπων των Δημοσίων Βιβλιοθηκών και της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος εξακολουθούν να ισχύουν.

4. Το Κ.Υ.Σ.ΔΙ.Π. συνεδριάζει στην έδρα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Τα θέματα εισηγούνται οι αρμόδιοι προϊστάμενοι των οικείων Διευθύνσεων ή Τμημάτων και των Αυτοτελών Τμημάτων των Γενικών Γραμματειών του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ή οι νόμιμοι Αναπληρωτές τους στην αρμοδιότητα των οποίων υπάγονται τα αντίστοιχα θέματα που εισάγονται προς συζήτηση.

5. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις περί Συλλογικών Οργάνων του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

Άρθρο 48

1. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 7 του άρθρου 21 του ν. 4332/2015 (Α' 76), αντικαθίσταται ως εξής:

«Το ανωτέρω ποσό αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (Μόρια 6)».

2. Οι καθηγητές Τ.Ε.Ι. που κατά τις 30.9.2018 μετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), συνεχίζουν να ασκούν τα καθήκοντά τους ως τη λήξη της θητείας τους, ακόμη κι αν απολέσουν την ιδιότητα του καθηγητή Τ.Ε.Ι. λόγω τροπής της θέσης τους σε θέση καθηγητή πανεπιστημίου.

3. Καταργείται η παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4511/2018 (Α' 2) και η παράγραφος 5 αναριθμείται.

Άρθρο 49**Τροποποίηση του άρθρου 8 του ν. 4053/2012**

1. Τα τέσσερα (4) πρώτα εδάφια της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 4053/2012 (Α' 44), όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

«6. Ορίζεται μεταβατικό στάδιο για την αποζημίωση της καθολικής υπηρεσίας των ετών 2013 έως και 2017. Για το μεταβατικό στάδιο, ο Φ.Π.Κ.Υ. υποβάλλει στην Ε.Ε.Τ.Τ. τον υπολογισμό του καθαρού κόστους παροχής της καθολικής υπηρεσίας των ετών 2013, 2014 και 2015 έως τις 30 Ιουνίου 2017 και των ετών 2016 και 2017 σύμφωνα με το άρθρο 9 της με αριθμ. 697/129/18.7.2013 απόφασης της Ε.Ε.Τ.Τ. (Β' 2016). Η Ε.Ε.Τ.Τ. προβαίνει εν συνεχεία σε έλεγχο των υποβληθέντων στοιχείων και επαληθεύει, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, το καθαρό κόστος παροχής της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας των ανωτέρω ετών στο μέτρο που αυτό υφίσταται. Από το επαληθευμένο από την Ε.Ε.Τ.Τ. καθαρό κόστος παροχής της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας των ετών 2013 έως και 2017 ο Κρατικός Προϋπολογισμός καλύπτει έως το ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ ανά έτος, ως Υπηρεσία Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ).»

2. Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου που προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4463/2017 (Α' 42) στο τέλος του Μέρους Β' του Παραρτήματος Ι του ν. 4053/2012, η φράση «για την περίοδο 2013-2015» αντικαθίσταται με τη φράση «για την περίοδο 2013-2017».

Άρθρο 50**Μετάταξη ή απόσπαση υπαλλήλων του ΕΦΚΑ και του ΕΤΕΑΕΠ**

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την ολοκλήρωση, σωρευτικά:

α) της έκδοσης του νέου Οργανισμού του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ),

β) της κατάρτισης του ψηφιακού οργανογράμματος αυτού και

γ) των περιγραμμάτων θέσης εργασίας,

και σε κάθε περίπτωση το αργότερο μέχρι την 31^η.3.2019, για την έκδοση κάθε απόφασης μετάταξης ή απόσπασης υπαλλήλων του ΕΦΚΑ, σύμφωνα με την παρ.

4 του άρθρου 7 του ν. 4440/2016 (Α' 224), απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Με απόφαση του ίδιου Υπουργού βεβαιώνεται η συνδρομή των προϋποθέσεων των περιπτώσεων β' και γ' της παρούσας.

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την 31^η.3.2019, για την έκδοση κάθε απόφασης μετάταξης ή απόσπασης υπαλλήλων του «Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών» (ΕΤΕΑΕΠ) σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4440/2016, απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

3. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διαδικασίες μετάταξης ή απόσπασης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των παραγράφων 1 και 2 ολοκληρώνονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 51**Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4256/2014**

1. Το άρθρο 2 του ν. 4256/2014 (Α' 92) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Εγκαθίσταται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) ηλεκτρονικό «Μητρώο τουριστικών πλοίων και μικρών σκαφών» με σκοπό την καταχώριση του συνόλου των στοιχείων που απαιτούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ανωτέρω Αρχής, τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Το Μητρώο αυτό διασυνδέεται ηλεκτρονικά με τα αντίστοιχα πληροφοριακά συστήματα για φορολογικούς, τελωνειακούς και ελεγκτικούς σκοπούς της Α.Α.Δ.Ε., καθώς και τα ηλεκτρονικά πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Στο Μητρώο καταχωρίζονται:

α. τα ιδιωτικά και επαγγελματικά πλοία αναψυχής υπό ελληνική σημαία,

β. τα επαγγελματικά πλοία αναψυχής σημαίας άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) ή σημαίας κράτους εκτός της Ε.Ε., τα οποία εκναυλώνονται μεταξύ ελληνικών λιμένων, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 3,

γ. τα επαγγελματικά τουριστικά ημερόπλοια.

Τα λοιπά πλοία αναψυχής και μικρά σκάφη τα οποία είναι υπόχρεα για την πληρωμή του Τέλους Πλοίων Αναψυχής και Ημερόπλοιων (ΤΕ.Π.Α.Η.), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου δέκατου τρίτου του ν. 4211/2013 (Α' 256), καταχωρίζονται στην ηλεκτρονική εφαρμογή που εγκαθίσταται στην Α.Α.Δ.Ε. για το σκοπό αυτόν.

2. Στο Μητρώο της παραγράφου 1 καταχωρίζονται τουλάχιστον τα διεθνή διακριτικά, το όνομα, το είδος (ιδιωτικό, επαγγελματικό), το έγγραφο εθνικότητας ή η άδεια εκτέλεσης πλόων (αριθμός νηολογίου ή άδειας εκτέλεσης πλόων, λιμένας και κράτος της σημαίας και επώνυμο/επωνυμία φυσικού ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που αναγράφεται στο έγγραφο εθνικότητας ή την άδεια εκτέλεσης πλόων), το είδος του εγγράφου εθνικότητας, η κατηγορία, τα στοιχεία ναυπήγησης, το ολικό μήκος, το πλάτος, η ιπποδύναμη, η κατάσταση του, η πλοιοκτησία και τα ποσοστά της, τα στοιχεία του

εκπροσώπου (αριθμός φορολογικού μητρώου, επώνυμο, κ.ο.κ.), τα στοιχεία του πλοιοκτήτη (αριθμός φορολογικού μητρώου, επώνυμο, κ.ο.κ.), τα στοιχεία της διαχειριστικής εταιρείας, του πλοίου ή του μικρού σκάφους, οι κόροι ολικής χωρητικότητας (gross registered tonnage – grt) ή η ολική χωρητικότητα (registered tonnage – gt) οι κόροι της καθαρής χωρητικότητας ή η καθαρή χωρητικότητα (nettonnage), και κάθε άλλο απαραίτητο στοιχείο. Στο Μητρώο αυτό καταχωρίζονται επίσης τα στοιχεία για την απόδειξη της καταβολής του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) ή η ένδειξη για τη μη επιβάρυνση με Φ.Π.Α., κατά την απόκτηση του τουριστικού πλοίου ή μικρού σκάφους, η αιτία της μεταβολής της κυριότητας, καθώς και κάθε άλλο απαραίτητο στοιχείο.

3. Η πρόσβαση στο Μητρώο της παραγράφου 1 πραγματοποιείται μέσω των ψηφιακών υποδομών της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.) του Υπουργείου Οικονομικών. Οποιαδήποτε διασύνδεση του Μητρώου τουριστικών πλοίων και μικρών σκαφών με άλλα πληροφοριακά συστήματα άλλων φορέων θα λαμβάνει χώρα αποκλειστικά μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. Δ.Σ.Α.Ε. 4014815 ΕΞ 2016/4.8.2016 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (Β' 1710/18.5.2017), ως κόμβος διασύνδεσης και επικοινωνίας μεταξύ των Υπηρεσιών και Αρχών του Υπουργείου Οικονομικών με άλλους φορείς.

4.α. Στο Μητρώο της παραγράφου 1 εγγράφονται, κατόπιν σχετικής αίτησης με ευθύνη του πλοιοκτήτη ή του εφοπλιστή ή του ιδιοκτήτη, τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 πλοία αναψυχής και μικρά σκάφη.

β. Η αίτηση για την καταχώριση στο Μητρώο των ιδιωτικών πλοίων της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 υποβάλλεται εντός εξήντα (60) ημερών από τη νηολόγησή τους ή την εγγραφή τους στα Βιβλία Εγγραφής Μικρών Σκαφών. Για τα ήδη νηολογημένα ή εγγεγραμμένα στα Βιβλία αυτά ιδιωτικά πλοία αναψυχής και μικρά σκάφη, η αίτηση για την καταχώριση στο Μητρώο υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από την ολοκλήρωση και θέση του σε λειτουργία. Με την αίτηση συνυποβάλλεται το αντίστοιχο ηλεκτρονικό παράβολο ποσού εβδομήντα πέντε (75) ευρώ.

γ. Η αίτηση για την καταχώριση στο Μητρώο των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 υποβάλλεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη νηολόγησή τους. Με την αίτηση συνυποβάλλεται το αντίστοιχο ηλεκτρονικό παράβολο ποσού πεντακοσίων (500) ευρώ.

δ. Η αίτηση για την καταχώριση στο Μητρώο των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 υποβάλλεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία χορήγησης της απαλλαγής από τον Φ.Π.Α. για την απόκτηση του σκάφους από την Τελωνειακή ή Φορολογική Διοίκηση. Με την αίτηση συνυποβάλλεται το αντίστοιχο ηλεκτρονικό παράβολο ποσού πεντακοσίων (500) ευρώ.

ε. Η αίτηση για την καταχώριση στο Μητρώο των υπό ελληνική σημαία επαγγελματικών τουριστικών ημερόπλοιων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1, υποβάλλεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη νηολόγησή τους ή την εγγραφή τους στα Βιβλία Εγγραφής Μικρών Σκαφών. Με την αίτηση συνυποβάλλεται το αντίστοιχο ηλεκτρονικό παράβολο ποσού πεντακοσίων (500) ευρώ

για πλοία μήκους επτά (7) μέτρων ή άνω και ποσού διακοσίων (200) ευρώ για σκάφη μήκους μικρότερου των επτά (7) μέτρων. Για τα τουριστικά ημερόπλοια της περίπτωσης αυτής που δραστηριοποιούνται, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 12, η αίτηση για την καταχώριση στο Μητρώο υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από την ολοκλήρωση και θέση του σε λειτουργία.

στ. Η αίτηση για την καταχώριση στο Μητρώο των επαγγελματικών τουριστικών ημερόπλοιων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 υπό σημαία άλλη πλην της ελληνικής σύμφωνα με το άρθρο 12, υποβάλλεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία χορήγησης της απαλλαγής από τον Φ.Π.Α. για την απόκτηση του σκάφους από την Τελωνειακή ή Φορολογική Διοίκηση. Με την αίτηση συνυποβάλλεται το αντίστοιχο ηλεκτρονικό παράβολο ποσού πεντακοσίων (500) ευρώ για πλοία μήκους επτά (7) μέτρων ή άνω και ποσού διακοσίων (200) ευρώ για σκάφη μήκους μικρότερου των επτά (7) μέτρων. Για τα τουριστικά ημερόπλοια της περίπτωσης αυτής που δραστηριοποιούνται σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 12, η αίτηση για την καταχώριση στο Μητρώο υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από την ολοκλήρωση και θέση του σε λειτουργία.

ζ. Εάν δεν υφίσταται εγγραφή στο Μητρώο μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, όπως ορίζεται στα άρθρα 12 και 15, ουδεμία απαλλαγή χορηγείται από τη φορολογία κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και μεταβίβασης από επαχθή αιτία, ή οποιαδήποτε φορολογική ή άλλη απαλλαγή που σχετίζεται με επαγγελματική χρήση του πλοίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας.

5.α. Οποιαδήποτε μεταβολή των στοιχείων του Μητρώου καταχωρίζεται σε αυτό εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία που αυτή πραγματοποιήθηκε και με την επιφύλαξη πρόβλεψης από άλλες διατάξεις μικρότερης προθεσμίας για τη γνωστοποίηση της μεταβολής, κατόπιν υποβολής αίτησης από τον υπόχρεο για την εγγραφή του πλοίου ή του μικρού σκάφους.

β. Με την αίτηση μεταβολής ιδιωτικού πλοίου αναψυχής σε επαγγελματικό πλοίο αναψυχής συνυποβάλλεται ηλεκτρονικό παράβολο ποσού πεντακοσίων (500) ευρώ. Με την αίτηση μεταβολής ιδιωτικού πλοίου αναψυχής σε επαγγελματικό τουριστικό ημερόπλοιο συνυποβάλλεται ηλεκτρονικό παράβολο ποσού πεντακοσίων (500) ευρώ για πλοία μήκους επτά (7) μέτρων ή άνω και ποσού διακοσίων (200) ευρώ για σκάφη μήκους μικρότερου των επτά (7) μέτρων.

γ. Μετά από αίτηση του πλοιοκτήτη ή του εφοπλιστή ή του ιδιοκτήτη χορηγείται βεβαίωση από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής για την ενημέρωση, σχετικά με τις μεταβολές των στοιχείων αρμοδιότητας του ως άνω Υπουργείου.

δ. Μετά από αίτηση του πλοιοκτήτη ή του εφοπλιστή ή του ιδιοκτήτη χορηγείται βεβαίωση από τη Φορολογική και Τελωνειακή Διοίκηση με βάση τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.:

α. Καθορίζονται οι διαδικασίες διαβίβασης των πληροφοριών από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στην Α.Α.Δ.Ε., κα-

θώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την ανάπτυξη και εφαρμογή του Μητρώου.

β. Διαπιστώνεται η ολοκλήρωση της δημιουργίας του Μητρώου τουριστικών πλοίων και μικρών σκαφών του παρόντος άρθρου και η ολική ή μερική λειτουργία του. Η μερική λειτουργία νοείται ως ολοκλήρωση του Μητρώου και θέση αυτού σε λειτουργία για τις ανάγκες εφαρμογής του παρόντος νόμου.

γ. Εκδίδεται Κανονισμός Διαχείρισης της Λειτουργίας και Αυτοματοποιημένης Πρόσβασης, στον οποίο ειδικότερα ορίζονται το δικαίωμα πρόσβασης των φυσικών ή νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων στην ηλεκτρονική εφαρμογή του Μητρώου, το είδος και η έκταση του δικαιώματος αυτού, η διαδικασία διασύνδεσης, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3, και επικοινωνίας μεταξύ των αρμόδιων Αρχών και Υπηρεσιών στο πλαίσιο των υφιστάμενων αρμοδιοτήτων τους, ο τρόπος καταγραφής, η διαβίβαση και η αποτύπωση των στοιχείων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

δ. Καθορίζονται η διαδικασία, τα δικαιολογητικά, ο τρόπος και οι αρμόδιες αρχές για την υποβολή της αίτησης για την εγγραφή και καταχώριση στο Μητρώο της παραγράφου 1 των τουριστικών πλοίων και μικρών σκαφών, ο τύπος, η μορφή και το είδος των στοιχείων και δικαιολογητικών της παραγράφου 2, καθώς και η διαδικασία καταχώρισης και μεταβολής αυτών, οι λόγοι, η διαδικασία, τα δικαιολογητικά, ο τρόπος και οι αρμόδιες αρχές για την υποβολή της αίτησης για την μεταβολή ή απενεργοποίηση (εκούσια ή αυτοδίκαιη) ή εκ νέου ενεργοποίηση στο Μητρώο, ο τρόπος είσπραξης των ποσών τα οποία καταβάλλονται για την καταχώριση ή μεταβολή στο Μητρώο, βάσει των διατάξεων του παρόντος νόμου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Με την ίδια απόφαση μπορεί να τροποποιούνται οι προθεσμίες των παραγράφων 4 και 5.»

2. Η περίπτωση α΄ της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4256/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Τα επαγγελματικά πλοία αναψυχής εφόσον είναι ναυλωμένα, πρέπει να είναι εφοδιασμένα με αντίγραφο ναυλοσυμφώνου και με ενημερωμένες καταστάσεις επιβαινόντων πριν από τον απόπλου τους από το λιμένα αφετηρίας. Τα παραπάνω έγγραφα προσυπογράφονται από τον Πλοίαρχο ή τον Κυβερνήτη, ο οποίος βεβαιώνει την ημερομηνία και την ώρα προσυπογραφής βρίσκονται πάντοτε στο πλοίο και επιδεικνύονται σε κάθε ζήτηση από τις αρμόδιες Αρχές. Οι ενημερωμένες καταστάσεις επιβαινόντων περιέχουν τα στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 5 του π.δ. 23/1999 (Α΄ 17). Στους παραβάτες του προηγούμενου εδαφίου επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 12 του π.δ. 23/1999. Με ευθύνη του πλοιοκτήτη ή του εφοπλιστή, αντίγραφα των ως άνω ναυλοσυμφώνων και των ενημερωμένων καταστάσεων γνωστοποιούνται, πριν τον απόπλου από το λιμένα αφετηρίας στην αρμόδια Λιμενική Αρχή του λιμένα αυτού. Για τη γνωστοποίηση αυτή, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο ν. 3979/2011 (Α΄ 138). Η ανωτέρω υποχρέωση αναφορικά με την κατάσταση επιβαινόντων υφίσταται και στην περίπτωση της παραγράφου 2 του άρθρου 9. Αντίγραφα των ναυλοσυμφώνων υποβάλλονται από τον εκναυλωτή, όπως αυτός προσδιορίζεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 3, στις υπηρεσίες της Φορολογικής και Τελωνιακής Διοίκησης σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Φο-

ρολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013, Α΄ 170). Πλοίαρχος ή Κυβερνήτης ο οποίος συντάσσει, προσυπογράφει ή αποδέχεται πλαστά, εικονικά ή ανακριβή ναυλοσύμφωνα ή καταστάσεις επιβαινόντων, καθώς και όποιος νοθεύει τέτοια έγγραφα, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών.»

3. Το άρθρο 11 του ν. 4256/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 11

Τα ιδιωτικά πλοία αναψυχής δεν υπόκεινται σε υποχρέωση για οργανική σύνθεση πληρώματος. Η πρόσληψη ναυτικού ασφαλισμένου στο Ν.Α.Τ., δεν γεννά υποχρέωση συμπλήρωσης οργανικής σύνθεσης ή ασφάλισης στο Ν.Α.Τ. άλλου ναυτικού πλην του προσληφθέντος.»

4. Η παρ. 7 του άρθρου 12 του ν. 4256/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου και μέχρι τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στο τρίτο εδάφιο της περίπτωσης ε΄ και στο τρίτο εδάφιο της περίπτωσης στ΄ της παραγράφου 4 του άρθρου 2, ή μέχρι την ημερομηνία καταχώρισης στο Μητρώο, εφόσον η ημερομηνία αυτή είναι μεταγενέστερη και η σχετική αίτηση εμπρόθεσμη, ο πλοιοκτήτης ή ο εφοπλιστής ή ο ιδιοκτήτης του επαγγελματικού τουριστικού ημερόπλοιου αναγράφει στην υπεύθυνη δήλωση της περίπτωσης δ΄ της παραγράφου 2, ότι πρόκειται να δραστηριοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και συνυποβάλλει: α) ευκρινή αντίγραφα του πρωτότυπου του Εγγράφου Εθνικότητας του πλοίου και του Πρωτοκόλλου Γενικής Επιθεώρησης ή του Πιστοποιητικού Ασφαλείας ή της Άδειας Εκτέλεσης Πλόων και β) βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται μία φορά και διαβιβάζονται από την Λιμενική Αρχή στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.»

5. Το άρθρο 13 του ν. 4256/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13

1.α. Ανεξάρτητα από τυχόν ποινικές κυρώσεις, καθώς και τυχόν κυρώσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα τελωνιακή και φορολογική νομοθεσία, για την εκναύλωση επαγγελματικού πλοίου αναψυχής κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος νόμου, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) έως και είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ.

β. Ανεξάρτητα από τυχόν ποινικές κυρώσεις, καθώς και τυχόν κυρώσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα τελωνιακή και φορολογική νομοθεσία, στο ιδιωτικό πλοίο αναψυχής, το οποίο εκναυλώνεται κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος νόμου, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους δέκα χιλιάδων (10.000) έως και διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ.

γ. Ανεξάρτητα από τυχόν ποινικές κυρώσεις, καθώς και τυχόν κυρώσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα τελωνιακή και φορολογική νομοθεσία, για κάθε άλλη παράβαση των διατάξεων των άρθρων 1 έως 16, πλην

των αναφερόμενων στις περιπτώσεις α' και β' ανωτέρω, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) έως και είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ. Ειδικότερα, σε περίπτωση μη εφοδιασμού ιδιωτικού πλοίου αναψυχής, υπό ελληνική σημαία ή σημαία άλλων κρατών - μελών της Ε.Ε., με Δελτίο Κίνησης Πλοίου Αναψυχής (ΔΕ.Κ.Π.Α.), επιβάλλεται πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) ευρώ, ενώ σε περίπτωση μη ετήσιας θεώρησής του, πρόστιμο ύψους πεντακοσίων (500) ευρώ. Πλην των ως άνω αναφερομένων, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων της υπ' αριθμ. 3133.1-76888-2016/8.9.2016 (Β' 3061) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους πεντακοσίων (500) ευρώ.

δ. Η εκπρόθεσμη εγγραφή ή η εκπρόθεσμη αίτηση για την καταχώριση μεταβολής στο Μητρώο επιφέρει πρόστιμο ίσο με το ποσό του προβλεπόμενου στο άρθρο 2 ηλεκτρονικού παράβολου για την εγγραφή ή μεταβολή στο Μητρώο αντίστοιχα.

ε. Η διαπίστωση της μη εγγραφής των ιδιωτικών πλοίων αναψυχής στο Μητρώο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2, επιφέρει πρόστιμο τουλάχιστον ίσο με τα οριζόμενα στην περίπτωση δ' και έως το ένα τοις εκατό (1%) της φορολογητέας αξίας της παραγράφου 10 του άρθρου 14.

στ. Το ύψος των προστίμων που επιβάλλονται, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, εξαρτάται ιδίως από τις συνθήκες τέλεσης της παράβασης, το βαθμό επανάληψης αυτής, τη βαρύτητά της και τη βλάβη που προκλήθηκε στο κράτος ή τον τουρισμό ειδικότερα. Τα πρόστιμα αυτά αποτελούν έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού και εμφανίζονται σε σχετικό Κωδικό Αριθμό Εσόδου.

ζ. Σε περίπτωση παράβασης καθ' υποτροπή, τα όρια του προστίμου διπλασιάζονται. Ως υποτροπή νοείται η τέλεση νέας παράβασης των διατάξεων του παρόντος νόμου μέσα σε ένα (1) έτος από την τέλεση της προηγούμενης.

η. Ανεξάρτητα των κυρώσεων της περίπτωσης β', στο ιδιωτικό πλοίο αναψυχής, το οποίο εκναυλώνεται κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος νόμου, επιβάλλεται απαγόρευση απόπλου από τη Λιμενική Αρχή που βεβαιώνει την παράβαση. Η απαγόρευση απόπλου δύναται να αρθεί μόνο με την πληρωμή του προστίμου ή μόνο με την κατάθεση στη Λιμενική Αρχή εγγυητικής επιστολής που εκδίδεται από πιστωτικό ίδρυμα, που λειτουργεί νόμιμα σε κράτος- μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. και έχει το δικαίωμα αυτό, ποσού διπλάσιου του προστίμου που προβλέπεται στην περίπτωση β'. Οι ανωτέρω κυρώσεις ισχύουν και στην περίπτωση πλοίων αναψυχής που έχουν χαρακτηριστεί επαγγελματικά, σύμφωνα με το δικαιο άλλης χώρας, αλλά δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος νόμου.

θ. Πριν από την επιβολή των ανωτέρω προστίμων, η Λιμενική Αρχή που διαπιστώνει την παράβαση και συντάσσει τη σχετική έκθεση βεβαίωσης, η οποία αποτελεί πλήρη απόδειξη της παράβασης καλεί τον παραβάτη να εκθέσει τις απόψεις του εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από την επίδοσή σε αυτόν της σχετικής κλήσης. Τα πρόστιμα επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση του προϊσταμένου της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής. Κατά της απόφασης επιβολής προστίμου επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Η προσφυγή αναστέλλει την εκτέλεση.

2. Στους παραβάτες των διατάξεων του άρθρου 12, επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 157 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου, που κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του ν.δ. 187/1973 (Α' 261), ανεξάρτητα από τυχόν ποινικές ή αστικές ευθύνες.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μπορούν να τροποποιούνται τα όρια των προστίμων του παρόντος άρθρου.»

6. Στην περίπτωση α', πριν την υποπερίπτωση (i), της παρ. 10 του άρθρου 14 του ν. 4256/2014 η φράση «Η φορολογητέα αξία των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής του παρόντος νόμου, για τα οποία ανακύπτει υποχρέωση καταβολής Φ.Π.Α. λόγω παύσης ισχύος της άδειας του ν. 2743/1999 (Α' 211) ή παύσης της επαγγελματικής δραστηριότητας, διαμορφώνεται:» αντικαθίσταται ως εξής:

«Η φορολογητέα αξία των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής του παρόντος νόμου, για τα οποία ανακύπτει υποχρέωση καταβολής Φ.Π.Α., λόγω παύσης ισχύος της άδειας του ν. 2743/1999 (Α' 211) ή παύσης της επαγγελματικής δραστηριότητας εκούσιας ή αυτοδίκαιης διαμορφώνεται ως εξής:».

7. Η περίπτωση β' της παρ. 10 του άρθρου 14 του ν. 4256/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Οι διατάξεις της περίπτωσης α' εφαρμόζονται και στην περίπτωση παράδοσης σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κώδικα Φ.Π.Α., που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2859/2000 (Α' 248), εάν η φορολογητέα αξία που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα αυτού είναι μικρότερη. Οι διατάξεις της περίπτωσης α' εφαρμόζονται και για τον υπολογισμό της φορολογητέας αξίας και την επιβολή άλλων φόρων εκτός του Φ.Π.Α. για όλα ανεξαιρέτως τα πλοία αναψυχής του παρόντος νόμου, τα οποία μεταβιβάζονται αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής.»

8. Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4256/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Τα επαγγελματικά πλοία αναψυχής τα οποία διαθέτουν άδειες του ν. 2743/1999 για τις οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, δεν έχει συμπληρωθεί πενταετία από την έκδοση ή την τελευταία θεώρηση ή η τρίμηνη προθεσμία για την εκπρόθεσμη θεώρηση, μπορούν να συνεχίζουν την εκτέλεση συμβάσεων ολικής ναύλωσης (ναυλοσύμφωνα). Για το σκοπό αυτόν, παρατείνεται η ισχύς των αδειών του προηγούμενου εδαφίου μέχρι τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παρούσας παραγράφου ή μέχρι την ημερομηνία καταχώρισης του πλοίου στο Μητρώο του άρθρου 2, εφόσον η ημερομηνία αυτή είναι μεταγενέστερη και η σχετική αίτηση εμπρόθεσμη.

Για τις άδειες αυτές εφαρμόζονται οι διατάξεις του δεύτερου και του τρίτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 8.»

9. Η περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4256/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Για την καταχώριση στο Μητρώο ελέγχεται η εκπλήρωση της υποχρέωσης εκτέλεσης ελάχιστου αριθμού ημερών ναύλωσης και υπολογίζονται και καταχωρίζονται οι ημέρες ναύλωσης που πραγματοποιήθηκαν από την ημερομηνία της τελευταίας θεώρησης ή της έκδοσης της άδειας μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Ως βάση για τον υπολογισμό λαμβάνεται ο ελάχιστος αριθμός των ημερών που ορίζονται στην περίπτω-

ση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 με αναγωγή στην πενταετία ή διαφορετικό χρονικό διάστημα κατά το οποίο ήταν σε ισχύ η άδεια η οποία κατατέθηκε.».

10. Η περίπτωση α' της παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 4256/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Μέχρι την ολοκλήρωση και τη θέση σε λειτουργία του Μητρώου του άρθρου 2, τα πλοία αναψυχής, τα οποία πρόκειται να δραστηριοποιηθούν και να χαρακτηρισθούν ως επαγγελματικά κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου και δεν διαθέτουν άδεια του ν. 2743/1999, όπως ορίζεται στην περίπτωση α' της παραγράφου 1, εφοδιάζονται προσωρινά από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με άδεια για την πραγματοποίηση ταξιδιών με ολική ναύλωση. Τα πλοία αυτά έχουν υποχρέωση εκτέλεσης ελάχιστων ημερών ναύλωσης. Ο αριθμός των ελάχιστων ημερών υπολογίζεται ανάλογα με το χρονικό διάστημα από την έκδοση της άδειας ως την ημερομηνία υποβολής της αίτησης καταχώρισης στο Μητρώο με βάση τα οριζόμενα στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 4.»

11. Η περίπτωση δ' της παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 4256/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Για την καταχώριση στο Μητρώο ελέγχεται η εκπλήρωση της υποχρέωσης εκτέλεσης ελάχιστου αριθμού ημερών ναύλωσης και υπολογίζονται και καταχωρίζονται οι ημέρες που πραγματοποιήθηκαν από την ημερομηνία έκδοσης της άδειας μέχρι την υποβολή της αίτησης. Αν κατά τον υπολογισμό προκύψει έλλειμμα ημερών, για κάθε ελλείπουσα ημέρα καταβάλλεται, υπέρ του Δημοσίου με αποδεικτικό είσπραξης, ποσό ίσο με διακόσια (200) ευρώ για τα πλοία που εκναυλώνονται με Πλοίαρχο και πλήρωμα και εκατό (100) ευρώ για όσα εκναυλώνονται χωρίς Πλοίαρχο και πλήρωμα ή είναι χαρακτηρισμένα ως παραδοσιακά. Το αποδεικτικό είσπραξης υποβάλλεται στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Αν κατά τον υπολογισμό προκύψει πλεόνασμα ημερών, αυτό μπορεί να συνυπολογισθεί στην περίπτωση διαπίστωσης ελλείμματος ημερών κατά τη λήξη της πρώτης τριετίας από την καταχώριση του επαγγελματικού πλοίου στο Μητρώο.»

Άρθρο 52

Τροποποίηση του άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

1. Μετά την περίπτωση ιδ' της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4174/2013 (Α' 170), όπως ισχύει, προστίθενται νέες περιπτώσεις ιε' και ιστ', ως ακολούθως:

«ιε) σε διατραπεζικές εταιρείες που διαχειρίζονται αρ-

χεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς χάριν των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, για τον σκοπό ενημέρωσης των αρχείων δεδομένων που τηρούν. Για την ενημέρωση των αρχείων δεδομένων της παρούσας περίπτωσης χορηγούνται αποκλειστικά τα ακόλουθα στοιχεία και πληροφορίες φορολογουμένων:

αα) ως προς τα φυσικά πρόσωπα, ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.), η Δ.Ο.Υ. στην οποία υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος το όνομα, το επώνυμο, το όνομα και επώνυμο πατέρα, το όνομα και επώνυμο μητέρας ο ταχυδρομικός κώδικας,

ββ) ως προς τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.), η Δ.Ο.Υ. στην οποία υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας Εισοδήματος η επωνυμία, ο διακριτικός τίτλος και η έδρα.

ιστ) Σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δημόσιες επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, αμιγείς ή μικτές επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. και των συνδέσμων δήμων, δημόσιους οργανισμούς, καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, στα οποία το κράτος είναι μέτοχος ή τα οποία επιχορηγούνται τακτικώς από κρατικούς πόρους ή τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος στοιχεία και πληροφορίες μητρώου φορολογουμένων, κατόπιν υποβολής πλήρως αιτιολογημένου αιτήματος εφόσον κρίνεται αναγκαίο από τη Φορολογική Διοίκηση για την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Ως στοιχεία και πληροφορίες μητρώου για την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης νοούνται τα στοιχεία και οι πληροφορίες που τηρούνται στο Υποσύστημα Μητρώου Φορολογουμένων της Α.Α.Δ.Ε.»

2. Μετά την παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4174/2013 προστίθεται νέα παράγραφος 1Α, ως εξής:

«1Α. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. δύναται να ορίζεται αποζημίωση για το διοικητικό κόστος που η Φορολογική Διοίκηση αναλαμβάνει κατά τη χορήγηση των στοιχείων στα πρόσωπα των περιπτώσεων ιε' και ιστ' της παραγράφου 1. Με την ίδια απόφαση προσδιορίζεται το ύψος και ο τρόπος καταβολής της αποζημίωσης, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα.»

3. Στην παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4174/2013, η φράση «της προηγούμενης παραγράφου» αντικαθίσταται με τη φράση «της παραγράφου 1».

4. Στην παρ. 4 του άρθρου 17 του ν. 4174/2013 η φράση «με τις παραγράφους 1 και 4» αντικαθίσταται με την φράση «με τις παραγράφους 1 και 5».

Άρθρο 53
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός από τα άρθρα 29 και 30 που ισχύουν σύμφωνα με όσα ορίζονται σε αυτά, το άρθρο 24, η έναρξη ισχύος του οποίου, για τις ανάγκες εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014, ανατρέχει στο χρόνο έναρξης ισχύος του Κανονισμού αυτού, και το άρθρο 32, που ισχύει σύμφωνα με όσα ορίζει το άρθρο 33 του παρόντος.

Αθήνα,

2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΚΩΣΤΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ Κ. ΠΕΡΙΦΑΝΟΥ